

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنایع و معادن

سازمان صنایع کوچک و شهرکهای صنعتی ایران

مطالعات امکان سنجی مقدماتی

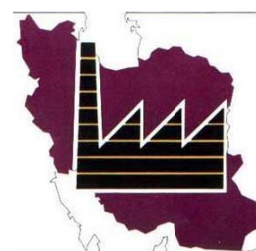
پروژه و بسته بندی کبک

مشاور:

مهندسین مشاور بهین فن آوران آدنیس

کارفرما:

شرکت شهرکهای صنعتی کردستان

زمستان ۱۳۸۹

فهرست مطالب

۴	۱- معرفی محصول
۱۲	۱-۱- نام و کد محصول (آیسیک)
۱۲	۲-۱- شماره تعرفه گمرکی
۱۳	۳-۱- شرایط واردات
۱۴	۴-۱- بررسی و آرایه استاندارد (ملی یا بین‌المللی)
۱۵	۵-۱- بررسی و اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول
۱۶	۶-۱- توضیح موارد مصرف و کاربرد
۱۸	۷-۱- بررسی کالاهای جایگزینی و تجزیه و تحلیل اثر آن بر مصرف محصول
۱۹	۸-۱- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز
۲۰	۹-۱- کشورهای عمده تولیدکننده و مصرف‌کننده محصول
۲۰	۱۰-۱- شرایط صادرات
۲۱	۲- وضعیت عرضه و تقاضا
۲۱	۱-۲- بررسی ظرفیت بهره‌برداری و روند تولید از آغاز برنامه سوم تاکنون
۲۲	۲-۲- بررسی وضعیت طرحهای جدید و طرحهای توسعه در دست اجرا
۲۳	۳-۲- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ (چقدر از کجا)
۲۴	۴-۲- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه
	۵-۲- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ و امکان توسعه آن (چقدر به کجا صادر شده است). پیش‌بینی عرضه و تقاضا تا پایان سال ۱۳۹۳
۲۶	
۳۱	۲-۵-۱- پیش‌بینی عرضه و تقاضا بر اساس سالهای گذشته
۳۱	۲-۶- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه چهارم
۳۲	۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روشهای تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه آن با دیگر کشورها
۳۲	۳-۱- نگاهی به روش تولید
۵۴	۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی‌های مرسوم (به شکل اجمالی) در فرایند تولید محصول
۵۵	۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری ثابت طرح
۶۳	۶- بررسی مواد اولیه عمده مورد نیاز

- ۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح ۶۵
- ۸- وضعیت تامین نیروی انسانی و تعداد اشتغال ۶۵
- ۹- بررسی وضعیت انرژی و امکانات مخابراتی و ارتباطی مورد نیاز ۶۷
- ۱۰- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازرگانی ۷۱
- ۱۱- تجزیه و تحلیل و آرایه جمع بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای جدید ۷۲
- منابع و مراجع ۷۳

خلاصه طرح

پروژه و بسته بندی کبک		نام محصول
۱۰۰ تن در سال	ظرفیت پیشنهادی طرح	موارد کاربرد
غذایی		
دان، جوجه کبک یک روزه		
-		
۱۱		
۳۰۰۰		
۱۳۰۰	تولیدی	
۳۰	آزمایشگاه	
۳۰۰	انبار	
۱۱۰	تاسیسات	
۱۱۰	اداری	
۷۰۰ تن	دان	میزان مصرف سالانه مواد اولیه اصلی
----	ارزی	سرمایه گذاری ثابت
۱۱۷۰۶	ریالی (میلیون ریال)	
۱۱۷۰۶	مجموع (میلیون ریال)	
استانهای آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، کردستان، مازندران، گیلان، اردبیل، گلستان، خراسان شمالی، خراسان رضوی، و فارس		محل پیشنهادی اجرای طرح

۱- معرفی محصول

کبک پرنده ای است با نام علمی *Alectoris chukar* و نام انگلیسی *Alectoris partridge* که از تلاقی چندین زیرگونه بوجود آمده و از آسیای میانه و اروپای شمالی به ایالات متحده مهاجرت کرده است. زیستگاه طبیعی این پرنده از کوههای منطقه خاورمیانه و آسیا از شرق یونان و جنوب بلغارستان، آسیای صغیر تا منچوری چین گسترده است. کبک در آمریکای شمالی، هاوایی و نیوزیلند نیز از جمعیت خوبی برخوردار شده است.

پراکندگی:

۱۴ گونه مختلف از این نوع پرنده تا کنون شناسایی شده است. زیستگاه طبیعی این پرنده از کوههای منطقه خاورمیانه و آسیا از شرق یونان و جنوب بلغارستان، آسیای صغیر تا منچوری چین گسترده است. کبک در آمریکای شمالی، هاوایی و نیوزیلند نیز از جمعیت خوبی برخوردار شده است.

زیستگاه طبیعی:

کبک را می‌توان در دامنه‌ها، کوه‌ها و صخره‌ها یافت.

مشخصات ظاهری:

وزن: از ۵۱۰ تا ۶۸۰ گرم با متوسط ۵۹۵ گرم

نرها (با وزن ۵۱۰ تا ۸۰۰ گرم) کمی از ماده‌ها (با وزن ۴۵۰ تا ۶۸۰ گرم) از لحاظ طول و وزن بزرگ‌ترند. ترکیب پرها در هر دو جنس نر و ماده یکسان است. رنگ این پرند قهوه‌ای مایل به خاکستری در بالا و زرد کم‌رنگ در قسمت شکم است. یک خط سیاه از قسمت جلوی سر آغاز شده و پس از عبور از چشمها و گردن، در قسمت بالای سینه تمام می‌شود و سر و سینه خاکستری پرند را از قسمت سفید رنگ گلو جدا می‌کند. پهلوی پرند با ترکیبی از رنگ سیاه و شاه بلوطی متمایل به سفید پوشانده شده و پرهای انتهایی بال، به رنگ شاه بلوطی هستند. نوک، لبه پلکها، ساق و پاها کبک به رنگ صورتی تا قرمز سیر هستند. اگرچه هر دو جنس نر و ماده ممکن است دارای یک سیخک کوچک در قوزک پا باشند، ولی این معمولاً از مشخصات جنس نر است. کبک‌های نابالغ کوچک‌تر هستند و به رنگ قهوه‌ای و خاکستری هستند. در زیستگاه طبیعی این پرند، رنگ آن بسته به موقعیت جغرافیایی منطقه متغیر است. رنگ پرندگان مناطق خشک تر، بیشتر متمایل به خاکستری و سفید است.

این پرند زیست‌گاه خود را در مناطق ناهموار و سخت، دره‌ها با درختان پراکنده و در مناطق کوهستانی انتخاب می‌نماید. معمولاً ۴ تا ۵ پرند با هم دیده می‌شوند ولی در پاییز در دسته‌های ۵۰ تایی نیز مشاهده می‌شوند. غذای این پرند را در شرایط طبیعی شامل علف‌ها و دانه‌های آن‌ها، برگ گیاهان و حشرات تشکیل می‌دهند. هم‌زمان با تغذیه، مقدار زیادی سنگ ریزه نیز می‌بلعد. فصل آشیانه‌سازی برحسب ارتفاع منطقه جغرافیایی متغیر است ولی معمولاً بین اردیبهشت و تیرماه بوده و گاهی تا اواسط تابستان طول می‌کشد. آشیانه خیلی ساده و روی زمین زیر یک صخره یا درختچه و در پناه توده‌ای از گیاهان بنا می‌گردد. کبک‌ها در هنگام صبح و بعد از ظهر در روی زمین به چرا مشغولند، آنها مهاجرت نمی‌کنند و جابه‌جایی‌های فصلی

آن‌ها فقط در ارتفاع است. پرواز کبک در هنگام احساس خطر انجام می‌شود و به مسافت‌های کوتاه و در سرایشی محدود است. کبک‌ها در هنگام شب زیر بوته‌ها و داخل صخره‌ها به سر می‌برند و نرها به طور فعال از قلمرو خود دفاع می‌کنند. در هنگام احساس خطر، به سرعت به سوی حاشیه بالایی کوهستان می‌دود. پروازی پر سرو صدا دارد و پرنده‌ای اجتماعی است.

تولید مثل:

فواصل تولید مثل: کبک‌ها بسته به شرایط محیطی، یک مرتبه در سال تولید مثل می‌کنند. فصل تولید مثل: از فروردین آغاز شده و بسته به منطقه جغرافیایی ممکن است تا اواخر تیر و اوایل مرداد نیز در مناطق سردسیر ادامه یابد.

تعداد تخم‌ها: از ۷ تا ۲۱ عدد

مدت زمان خوابیدن بر روی تخم‌ها: ۲۴ روز به طور متوسط

کبک‌ها تک‌همسر هستند. نرها با نشان دادن تمایل خود به ماده با کج کردن سر و باز کردن بال‌ها و نمایش آنها در اواخر اسفند اقدام به جفت‌گیری می‌کنند. هنگام خشکسالی و کمبود غذا، عمل تولید مثل ممکن است محدود به چند پرنده شود. نرها از ماده‌ها در مقابل نرهای دیگر محافظت می‌کنند. آشیانه کبک از ساقه‌های ساده که گاهی با پر و خاشاک پوشانده می‌شود، در میان صخره‌ها و یا مناطق پر از بوته و خاشاک، تشکیل می‌گردد. یافتن آشیانه کبک‌ها مشکل است و به خوبی تحت مطالعه قرار نگرفته‌اند. تعداد تخم‌ها بسته به شرایط محیطی از ۷ تا ۲۱ عدد متغیر است. دوره خوابیدن روی تخم‌ها معمولاً ۲۴ روز است و این عمل معمولاً وظیفه ماده است. از اواسط اردیبهشت تا اواسط مرداد، جوجه‌ها از تخم بیرون می‌آیند که بستگی به موفقیت تخم‌اول دارد. جوجه‌ها در هنگام بیرون آمدن از تخم، باهوش و توانا هستند و می‌توانند پس از چند هفته، پرواز کنند. پس از گذشت ۱۲ هفته، جوجه‌ها بالغ می‌شوند. نرها معمولاً تا زمان پرورش جوجه‌ها با خانواده می‌مانند، اگرچه بعضی از آنها پس از تخم‌گذاری ماده، خانواده را ترک و به نرهای دیگر ملحق می‌شوند. هنوز زمان زیادی تا شناختن کامل عادات تولید مثل کبک‌ها مانده است.

مادر و شاید هم پدر، از جوجه ها مراقبت می کنند تا آنها مستقل گردند.

رفتار:

کبک ها در هنگام صبح و بعد از ظهر در روی زمین به چرا مشغولند. آنها مهاجرت نمی کنند و جابجایی های فصلی آنها فقط در ارتفاع است. پرواز کبک معمولا در هنگام احساس خطر انجام می شود و به مسافتهای کوتاه و در سرایشی محدود است. هنگام عبور از ناهمواریهای سطح زمین، کبکها بر روی پاهای خود جست می کنند و ترجیح می دهند بدون تا پرواز کنند. گروه اجتماعی اولیه از یک دسته کبک شامل تعداد گوناگونی از بالغ ها و جوجه هایشان تشکیل می شود و بزرگترین گروه ها را می توان در چشمه ها دید. گروههای بزرگتر در زمستان تشکیل می شوند. کبک ها در هنگام شب را زیر بوته ها و یا داخل صخره ها به سر می برند. نرها به طور فعال از قلمرو خود دفاع می کنند.

ارتباط و قوه ادراک:

کبک در حالتهای گوناگون، از صداهای مختلف استفاده می کند که به سه دسته تقسیم می شوند: هشدار، جنگی و جنسی. بیشترین صدایی که از کبک شنیده می شود با آوای chuck, chuck ، ... است که از هر دو جنس نر و ماده بر می آید که به تدریج به آوای chukar, chukar ، ... تبدیل میگردد و از فواصل دور قابل شنیدن است. از این رو نام کبک را Chukar Partridge گذاشته اند.

عادات غذایی:

کبک معمولا از گیاهان شامل علفها و دانه های آنها، برگ گیاهان و میوه بوته ها بر اساس فراوانی و دسترسی فصلی تغذیه می کنند.

غذاهای جانوری: حشرات

غذاهای گیاهی: گیلهان سبز، برگها، دانه ها، حبوبات و میوه ها

اهمیت منفی اقتصادی برای انسان:

کبک به پراکندگی و رشد علفهای هرزه کمک می‌کند. همچنین کبک مستعد ابتلا به بیماری‌های مرگی بوده و در مزارع پرورش این پرنده، می‌تواند آن را به انسان منتقل کند.

اهمیت مثبت اقتصادی برای انسان:

کبک Chukar اولین پرنده‌ای قابل شکار است که در سال ۱۸۹۳ به آمریکای شمالی وارد شده و برای آژانس‌های شکار در این منطقه ایجاد درآمد کرده است. دشواری شکار این پرنده و وجود آن در دامنه‌ها و مناطق دوردست، شکار این پرنده را برای شکارچیان جذاب می‌کند. گوشت کبک نیز از طعم بسیار خوشمزه‌ای برخوردار است.

وضعیت بقا:

نسل کبک‌ها به صورت جهانی در معرض خطر نیست. در اکثر مناطق، جمعیت آنها ثابت بوده یا در حال افزایش است. با وجود این، با از بین رفتن زیستگاه‌های طبیعی و شکار بیش از حد، ممکن است بر جمعیت آنها موثر باشد. همچنین انتقال بیماری از مرغ‌های خانگی و یا بوقلمون‌ها، می‌تواند بر جمعیت آنها اثر گذارد.

رفتار کبک‌ها:

دکتر محمد ابراهیم باستانی پاریزی نویسنده‌ی صاحب نام معاصر در مقاله‌ای که اصلاً مربوط به زیست‌شناسی نیست، مطلب جالبی درباره‌ی رفتار کبک نوشته است. او از جمله نوشته است که: "...کبک یک هواشناس دقیق است و ضمناً قانون تنظیم خانواده را هم مراعات می‌کند، بدین معنی که در سال‌های خشکسالی و کم‌باران، تخم می‌گذارد ولی از روی تخم برمی‌خیزد - و طبعاً تخم‌ها فاسد می‌شوند. زیرا می‌داند که جوجه‌ها در بهار خشک آن سال بدون دانه خواهند ماند، - بچه ناوردن، به از شش ماهه افکندن جنین..."

اگر این مطلب را به صورت سوال دربیاوریم، حتماً سوالی خوب و تفسیری از آب در می‌آید. از آن سوال‌ها که عمق یادگیری را اندازه می‌گیرند.

تاریخچه:

دردنیا گونه های متعددی از کبک وجود دارد که معروفترین آنها عبارتند از: کبک چوکر (Alectoris Chukar)، کبک صخره ای (Alectoris graeca) و کبک پاقرمز اروپایی (Alectoris rufa). البته همه کبک ها پاقرمز هستند.

گونه های موجود در کشور ما بیشتر از نوع چوکر (Chukar) میباشند.

از دیرباز در بسیاری از کشور ها پرورش و نگهداری پرندگانی از قبیل قرقاول، بوقلمون و کبک، علاوه بر پرورش مرغ جهت تامین گوشت مصرفی انسان به ویژه جهت سلیقه های خاص متداول بوده است.

کبک چوکار:

نژادهای متنوعی از کبک شامل کبک های اهلی و وحشی در سراسر جهان وجود دارد. کبک چوکار یا چوکار هندی (chukar chukar Alectoris) از دیرباز در این جهان پهناور می زیسته و دارای جمعیت بسیار زیادی بوده است ولی پس اینکه در دشتهای ساکن شد توسط انسان بطور بی رویه شکار گردید و تعداد آن به سرعت روی به تنزل گذارد. سایر گونه های کبک، مثل کبک عربی (Alectoris melanocephala) در جمعیت های بسیار بزرگی در همه نقاط جهان زندگی میکند. در این میان چوکار هندی کبکی است که در جهان امروزی بصورت اقتصادی مورد بهره برداری قرار می گیرد.

خصوصیات تشخیصی کبک چوکار:

خطهای سیاه مشخصی از پیشانی این کبک شروع شده و از چشمها گذشته و به طرف گردن پایین آمده است. سینه، پشت و پهلوها خاکستری بوده و دارای نوک سیاه جانبی است. منقار و پاها در کبک های بالغ قرمز مایل به نارنجی است. پرندگان جوان دارای پره های ثانویه خالدار پروازی، همراه با دو بال پروازی اصلی بیرونی می باشند که از لحاظ شکل و شرایط رنگ با پر سایر نژادهای کبک متفاوت است این بالهای بیرونی پروازی، تا دومین سال نمی ریزند. نرها دارای وزن زنده ۶۵۰ گرمی هستند و ماده ها حدود ۱۰٪ سبکتر از نرها می باشند.

نرها و برخی از ماده ها دارا رفتارهای خاص جفت گیری هستند و تعیین جنسیت در آنها از طریق کلوک (مقعد) امکان پذیر است.

جفت‌گیری:

کبک های بالغ قادر هستند که دماهای بالا را تحمل کند و در مراتع پرورشی حصارکشی شده بزرگ، لانه گزینی کنند و با استفاده از پوشش زمین و موانع طبیعی خود را از نور مستقیم خورشید محافظت نمایند. چوکارها در جمعیت‌های بزرگ و بصورت صنعتی پرورش داده می شوند در هنگامی که مراتع کافی در اختیار باشد مراتع مخصوص نگهداری کبک به ازای هر پرنده ۲.۵ متر مربع می باشد که باید بطور متناوب از آنها استفاده کرد تا پوشش علفزار برای تغذیه و پنهان شدن کبک مناسب باشد. قفسهای کبک باید بزرگتر از حالت استاندارد باشد و برای هر کبک ۰.۳ متر مربع مساحت در نظر گرفته شود با وجود اینکه چوکارها عمدتاً با جفت خود زندگی می کنند ولی ممکن است که نسبت تلاقی در گروه های بزرگ ۳:۱ باشد. گله های داشتی باید در اواخر زمستان انتخاب شوند تا قبل از شروع تخمگذاری از بارور بودن تخمها اطمینان حاصل گردد. تولید تخم در هر کبک چوکار ۳۰ عدد تخم می باشد. چوکارهای نر بیشترین حالت باروری را در فصل نسبتاً کوتاهی نشان می دهند (کمتر از ۳ ماه) و تا سن ۳۰ هفتگی نمی توان آنها را با نور مصنوعی به بلوغ رساند. نوردهی نرها باید ۲ هفته قبل از جفتگیری صورت پذیرد در این حالت انتظار می رود که تخمهای بارور ۲-۳ هفته پس از جفتگیری گذاشته شوند.

کنترل جوندگان:

چوکارها در روی زمین ساکن هستند و در آن لانه می سازند و جهت در امان ماندن از حمله جوندگان لانه های خود را ۳۰ سانتیمتر در زمین حفر می کنند و با این روش جوندگان را کنترل می کنند. با حصارکشی لانه سایر شکارگرها را نیز از لانه خود دور نگه می دارند.

نوردهی:

در شرایط طبیعی چوکارها از اوایل بهار تا اواسط تابستان تخمگذاری می‌کنند و نوردهی مصنوعی کبکهای ماده ممکن است که این دوره را طولانی‌تر کند که شدت نور حداکثر ۱۰ Lux می‌باشد افزایش تدریجی برنامه نوردهی به ۱۶ ساعت و کاهش آن به ۸ ساعت در روز ایده آل است.

جوجه کشی:

برای جوجه کشی، تخمهای کبکها باید حداقل ۲ بار در روز جمع‌آوری گردند ولی در آب و هوای گرم تعداد دفعات بیشتری مورد نیاز است تا از رشد جنین جلوگیری گردد تخم‌ها باید با برس نرم تمیز شوند و حداکثر ۲ هفته می‌توان تخمهای جوجه کشی را قبل از اقدام به جوجه کشی نگهداری کرد که باید در ۱۵ درجه سانتیگراد با ۷۵٪ رطوبت نسبی نگهداری کرد و در هر روز دو بار آنها را چرخاند. اگر دستگاه جوجه کشی مخصوص تخم مرغ باشد باید شرایطی مهیا کرد تا بتوان تخمهای کبک را در آنها جای داد. شرایط مناسب برای جوجه کشی در کبک ۳۷.۶ درجه سانتیگراد و رطوبت نسبی ۵۹٪ می‌باشد. تخمهایی که برای جوجه کشی در داخل دستگاه جوجه کشی قرار داده می‌شود در طول ۲۴ روز دوره جوجه کشی باید به طور صحیح چرخانده شوند تخمهایی که قبل از دوران جوجه کشی نگهداری شده اند ممکن است دو روز بیشتر از بقیه در دستگاه جوجه کشی باقی بمانند و احتمالاً قابلیت جوجه کشی آنها در مقایسه با تخمهای تازه به مقدار کمی پایینتر خواهد بود. تخمهای داخل دستگاه ۳ بار در روز باید چرخانده شوند حتی تعداد دفعات بیشتر نتایج بهتری حاصل خواهد کرد. ولی چرخاندن تخمها از روز ۲۱ جوجه کشی که به دستگاه هچر منتقل می‌گردند متوقف می‌شود. در داخل هچر دمای ۳۶.۵ درجه و رطوبت نسبی ۶۹٪ ایده آل است. ضدعفونی کردن سترها و هچرها با گاز فرمالدئید در بین دوره های جوجه کشی یک عمل معمول بر علیه آلودگی باکتریایی است بهداشت اتاق جوجه کشی بسیار مهم است یک ماده ضدعفونی کننده ارزان و بی خطر برای ضدعفونی کردن ظروف، سطوحها و تجهیزات لازم است که معمولاً از محلول نشاسته (قلیای) ۰.۵ کیلوگرم در ۱۸ لیتر آب استفاده می‌شود ابتدا سقف و دیوارها خیسانده شده و سپس بطور کامل شسته میشوند. تخمها در روز ۲۱ در هنگام انتقال به دستگاه

هچر نورآزمایی می‌گردند تا تخمهای بارور و غیر بارور جدا شوند که این روش در روز ۴ جوجه کش هم امکان پذیر است.

۱-۱- نام و کد محصول (آیسیک):

طبق آمار موجود در وزارت صنایع و معادن در کشور هنوز کد آیسیک مشخص و شفافی با توضیح " پرورش و بسته بندی کبک" اختصاص نیافته است، اما دو فقره کد خاص طبق جدول زیر وجود دارد که از طریق آن می‌شود مجوزهای مربوطه به وزارت صنایع و معادن را برای تولید این محصول صادر نمود.

نام محصول	کد ISIC
بسته بندی گوشت ماکیان	۱۵۱۱۱۲۲۲

۱-۲- شماره تعرفه گمرکی

باتوجه به تقسیم بندی وزارت بازرگانی نمی‌توان برای محصول مورد نظر شماره تعرفه دقیقی را عنوان کرد. از این رو در جدول زیر شماره تعرفه محصولات مشابه (مانند بوقلمون) بر اساس تقسیم بندی وزارت بازرگانی آورده شده است .

شرح کالا	شماره تعرفه گمرکی
تخم پرندگان، با پوست، تازه، محفوظ شده یا پخته	۴۰۷۰۰
گوشت و احشاء خوراکی غیر مذکور یا مشمول	۲۰۸۹۰
فر آورده های هموژنیزه، از گوشت، احشاء گوشت یا خون	۱۶۰۲۱۰
گوشت و احشاء خوراکی غیر مذکور یا مشمول در جای دیگر، تازه، سرد کرده یا یخ زده	۲۰۸۹۰۰۰
تخم مرغ نطفه دار جوجه یکروزه گوشتی	۴۰۷۰۰۱۸
گوشت بوقلمون بریده نشده بصورت قطعات یخ زده	۲۰۷۲۵۰۰
سایر بوقلمون زنده به وزن ۱۸۵ گرم و کمتر، به غیر از مولد نژاد و جوجه یکروزه گوشتی.	۱۰۵۱۲۹۰

۱-۳- شرایط واردات

از لحاظ قانونی محدودیتی برای واردات این محصولات وجود ندارد. به طبع محصولات خریداری شده و وارداتی از سایر کشورها بر طبق استانداردهای خاص و ویژه تعریف شده در سطح ملی و بین المللی ارزیابی و آزموده می شوند. میزان واردات محصولات مشابه و یا هم ردیف در شماره تعرفه های گمرکی مذکور به تفصیل در بخشهای بعدی به تفکیک کالا و کشورها اشاره آورده شده است.

۱-۴- بررسی و ارایه استاندارد (ملی یا بین‌المللی)

در سیستم کدینگ و لیست استانداردهای تعریف شده در موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران دقیقاً به موضوع محصول مورد بحث در این طرح اشاره نشده است. بنابراین در اینجا سعی شده است به تمامی استانداردهای مربوط به پرورش طیور در انواع مختلف اشاره شود و موارد نزدیک به محصول مورد نظر نیز به تشریح بیان گردد. حال لیست استانداردهای مربوط در ذیل آمده است.

موضوع	شماره استاندارد ملی	سال چاپ
آیین کار پرورش و نگهداری جوجه یکروزه تا ۳ هفته گوشتی و تخمگذار	۳۶۷۳	۱۳۷۴
طیور - پرورش و نگهداری جوجه تخمگذار - آئین کار	۷۴۰۶	۱۳۸۳
طیور - پرورش و نگهداری - واژه نامه	۷۴۰۸	۱۳۸۳
-قفس روش به - تخمگذار جوجه نگهداری و پرورش - طیور کار آئین	۸۲۷۴	۱۳۸۴

۱-۵- بررسی و اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول

پارامترهای مختلفی بر قیمت محصول تاثیر می‌گذارند که برخی از آنها در ذیل شرح داده شده است:

۱. قیمت مواد اولیه مصرفی (خوراک دام) که یکی از مهمترین هزینه‌های متغیر تولید می‌باشد و نقش عمده‌ای را در تعیین قیمت تمام شده محصول دارد.
 ۲. منطقه جغرافیایی احداث واحد به خصوص از لحاظ دسترسی به منابع تامین مواد اولیه و کانونهای مصرف محصول، هزینه‌های مربوطه را تحت تاثیر قرار می‌دهد.
 ۳. نوع تکنولوژی مورد استفاده از طرق تاثیر بر سرمایه‌گذاری، کیفیت محصول تولید شده و میزان ضایعات و ... بر قیمت فروش محصول موثر است.
 ۴. هزینه‌های نیروی انسانی مورد نیاز تاثیر مستقیم بر هزینه‌های متغیر تولید و قیمت تمام شده محصول دارد.
 ۵. ظرفیت تولید واحد بر روی قیمت فروش محصول موثر است. به این ترتیب که افزایش تولید از طریق سرشکن نمودن هزینه‌های سربار باعث کاهش قیمت تمام شده محصول می‌گردد.
- با توجه به نکات مذکور، قیمت فروش محصول تولید شده علاوه بر اینکه باید هزینه‌های تولید را تامین کند، باید در حدی باشد که بتوان سهمی از بازار را بدست آورد. همچنین در صورتی که صادرات محصول تولیدی نیز مد نظر باشد، قیمت‌گذاری باید به نحوی باشد که رقابت با تولیدکنندگان خارجی امکان‌پذیر باشد.

محصولات تولیدی داخل بصورت جدول زیر بفروش می رسد:

نام محصول	قیمت
تخم نطفه دار	۸۰۰ تومان
جوجه یکروزه تحویل در جوجه کشی	۳۰۰۰ تومان
جوجه دوهفته ای	۳۳۰۰ تومان
جوجه یک ماهه	۳۸۰۰ تومان
جوجه دوماهه	۴۰۰۰ تومان
جوجه ۴ ماهه	۷۵۰۰ تومان
کبک تخم گذار	۶۳۰۰۰ تومان
گوشت کبک (هر کیلو)	۱۱۰۰۰ تومان

۱-۶- توضیح موارد مصرف و کاربرد

گوشت کبک

گوشت این پرنده از گوشتهای بسیار سودمند و لذیذ است اگرچه دسترسی به آن حد اقل در حال حاضر

در کشور ما برای همه مهیا نیست. ویژگیهای گوشت این پرنده به شرح زیر است :

در هر صد گرم گوشت کبک ۲۴.۵ گرم آلبومین، ۱.۴ گرم چربی و حدود ۱ تا ۱.۵ گرم مواد معدنی وجود دارد.

وجود مقدار زیادی از مواد معدنی در گوشت کبک نشان دهنده ارزش حیاتی آن است. مقدار پتاسیم این گوشت زیاد است و کلسیم، فسفر، منیزیم، آهن و گوگرد موجود در آن نیز بدن را تامین میکند.

کانی‌های موجود در گوشت کبک به خوبی جذب بدن میشود و به همین جهت در این زمینه مواد مورد نیاز بدن را در دسترس سلول قرار میدهد.

گوشت کبک برای همه افراد اعم از کودک و سالمند، غذایی سالم و سلامت بخش است. گوشت کبک کمتر تولید اسید اوریک میکند، فعالیت کلیه را افزون می‌سازد و به دفع سموم بدن یاری فراوان می‌رساند. باتوجه به این ویژگی‌ها برای همه افراد و در مورد همه بیماری‌ها، غذایی خوب و موثر است.

ویژگی‌های منحصر به فرد گوشت کبک:

پروتئین‌های حیوانی مانند گوشت دام و طیور به دلیل داشتن مقادیر بالای عناصر کلسیم و فسفر، ویتامین‌های B کمپلکس، اسیدهای آمینه ضروری متیونین و لیزین و تعادل مناسب اسیدهای آمینه ضروری در مقایسه با منابع پروتئین گیاهی مانند سویا، ذرت و... ارزش بیولوژیکی بالاتری دارند. حال گوشت کبک نه تنها مضرات گوشت قرمز دام‌های بزرگ را که روزانه از سوی متخصصان پزشکی گوشزد می‌شود ندارد بلکه توانسته نیازهای مردم به تنوع گوشت سفید در بازار را برآورده کند و حتی به لحاظ طعم و مزه هم به بسیاری از گوشت‌های سفید همچون مرغ، بلدرچین و... ارجحیت دارد. چرا که گوشت این حیوان دارای طبیعت گرم بوده و زود هضم می‌باشد و خواص دارویی و درمانی فراوانی دارد که برای مثال می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

❖ تقویت قوای جنسی

❖ برطرف نمودن ضعف عمومی بدن و درد مفاصل

❖ تقویت حافظه (درمان فراموشی)

❖ تقویت سیستم گوارشی

❖ پیشگیری از ابتلا به عوارض قلبی و عروقی (به دلیل کلسترول بسیار پایین)

برخلاف تصور بسیاری افراد، خواص گوشت کبک پرورشی کمتر از نوع وحشی آن نمی باشد زیرا همان طور که اشاره شد در تغذیه این پرنده از مواد کاملاً طبیعی استفاده می شود بنابراین گوشت حاصل، طعم و بوی طبیعی خود را حفظ می کند.

وجود مقدار زیادی از مواد معدنی در گوشت این پرنده نشان دهنده ارزش حیاتی آن است. مقدار پتاسیم این گوشت زیاد است و کلسیم، فسفر، منیزیم، آهن و گوگرد موجود در آن نیز می تواند نیاز بدن را تامین کند. کانی های موجود در این گوشت به خوبی جذب بدن می شود و به همین جهت زمینه مواد مورد نیاز بدن را در دسترس سلول قرار می دهد.

(امام موسی کاظم علیه السلام می فرمایند: گوشت کبک ساق را محکم می کند و تب را می برد)
لازم به توضیح است که علاوه بر گوشت کبک، مغز سر، جگر خام، زهره، بیضه و... این پرنده در درمان بیماری هایی هم چون یرقان، صرع، تقویت چشم و حافظه، لاغری و... نیز مفید است.

۱-۷- بررسی کالاهای جایگزینی و تجزیه و تحلیل اثر آن بر مصرف محصول

کلیه گوشت پرندگان از جمله بوقلمون، قرقاول و بلدرچین می توانند جایگزین محصول شوند.

اما مهمترین خصوصیتی که دارد این است که کبک از پرندگانی است که به سهولت قابل پرورش بوده و در صورت تولید انبوه، از درصد بهره وری بالایی برخوردار است. به طوری که می توان گوشت آن را عرضه داشت. کبک را می توان با به کار گیری تکنیک های مدیریتی ویژه و استفاده از سیکل نوری معین، در تمام طول سال پرورش داد.

۱-۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز

پرورش کبک رخدادی است که شاید موفقیت افراد شاغل در این حرفه به اضافه ایجاد عنوانی متفاوت از لحاظ شغلی، مزید علت صرفه اقتصادی آن شده است. رشد چشمگیر این صنعت طی سالهای اخیر به دلیل اقبال عمومی در مصرف گوشت کبک به عنوان منبع پروتئینی میتواند به این دیدگاه نگریسته شود که ضمن استفاده از خواص درمانی و تنوع در آشپزی، گریزی نیز به مجموعه غذاهای ارگانیک **organic** زده شود. علیرغم اینکه تعریف واژه ارگانیک که در برخی کشورها بیولوژیک نیز گفته میشود بسیار مرتبط با قوانین ملی هر کشور است و سازمان‌هایی همچون فائو استاندارد قطعی بر آن ننهاده‌اند، معذالک از جمله شروطی که در منابع از آن یاد شده است، عدم اصلاح نژاد و حفظ توانایی طبیعی پرند در برابر بیماری‌ها و عدم استفاده از برخی مواد غذایی در جیره طیور منجمله فراورده‌های سایر حیوانات مانند پودر خون، گوشت یا ماهی است که باتوجه به توانایی طبیعی این پرند، با تغذیه از منابع گیاهی کلیه احتیاجات غذایی پرند برآورده شده و نیاز به استفاده از این فراورده‌ها در جیره کبک نیست که بالطبع قدم موثری در اطمینان بخشی از ارگانیک بودن محصولات آن است.

در صنعت طیور توانایی مدیریتی که همان آگاهی از خم و چم کار است عامل اصلی اختلاف میان افراد موفق و ناموفق است. پیشگیری از مشکلات بسیار آسانتر و ارزانتر از حل آنهاست. محدودیت دسترسی به درمان‌های موثر علیه بیماری‌ها، مدیریت صحیح را مبدل به تنها راه موفقیت نموده است. برآورد میشود که ۸۰ مشکلات درصد سلامت گله‌ها که پرورش دهندگان با آنها روبرو میشوند با دقت و تمرکز بر جزئیات قابل پیشگیری‌اند.

پرورش کبک چوکار می‌تواند با دلایل مختلفی همراه باشد: تفریح، زیبایی پسندی، کار اقتصادی. در برخی کشورها تامین پرندگان مورد نیاز برای شکارگاههای خصوصی از طریق مراکز پرورشی صورت می‌گیرد. گرچه این کار نیز به روش های مختلفی انجام گرفته و روشی که در آن پرندگان رها شده در محیط شکار میشوند، نیاز به دانش فنی و مدیران حرفه ای در امر پرورش دارد. برای موفقیت در این برنامه، گله پرورشی باید تحت شرایط مناسبی رشد یابد تا از توانایی پرنده در حفظ بقا اطمینان حاصل شود.

دلیل آغاز بکار پرورش کبک هرچه که باشد باید سه نکته مهم را به خاطر داشت:

✓ به کبک باید به عنوان قسمتی از حیات وحش نگریست

✓ روش های موفق پرورش و بازاریابی را دنبال نمود

✓ به شرایط لازم برای پرورش انبوه پرنده توجه ویژه داشت

به هر حال پرورش کبک بدون صرف وقت، دقت و پشتکار، هزینه های زیادی را به پرورش دهنده تحمیل خواهد کرد.

۱-۹- کشورهای عمده تولیدکننده و مصرف کننده محصول

گونه کبک پرورشی در ایران با نام علمی Alecktoris chukar chukar به نام کبک چوکار معروف است. در حالی که در سایر کشورها انواع دیگری از کبک نیز تولید تجاری دارند. البته غالب جمعیت کبک حیات وحش ایران را نیز همین نوع تشکیل می‌دهد. با این حال از نظر علمی کبک چوکار شانزده زیرگونه دارد.

اما مانند سایر بخشهای قبلی که آمار دقیقی به صورت اختصاصی برای این محصول وجود ندارد. نمی‌توان آمار دقیقی از تولید کبک بدست آورد، ولی طبق مطالب عنوان شده در بخش اول می‌توان کشورهای مختلفی را بعنوان تولید کننده و مصرف کننده گوشت کبک عنوان کرد.

۲- وضعیت عرضه و تقاضا

۲-۱- بررسی ظرفیت بهره برداری و روند تولید از آغاز برنامه سوم تاکنون

با توجه به کد آیسیک بررسی شده از طرف وزارت صنایع و معادن که ممکن است از طریق آن این محصول تولید شود، ظرفیت تولیدی کشور تا اکنون به شرح زیر می باشد.

جدول ۱- تعداد واحدهای فعال بسته بندی گوشت ماکیان با کد ۳۴۳۰۱۶۴۵ در کشور به تفکیک استانها

استان	ظرفیت	واحد سنجش	تعداد
آذربایجان شرقی	۱۵۰۰	تن	۱
اردبیل	۳۰۰	تن	۱
اصفهان	۱۴۷۰	تن	۲
تهران	۴۸۰	تن	۱
خوزستان	۱۵۰۰	تن	۲
فارس	۲۴۰۰	تن	۴
قم	۲۶۰۰	تن	۱
مرکزی	۳۴۲۵	تن	۲
جمع	۱۳۶۷۵	تن	۱۴

۲-۲- بررسی وضعیت طرحهای جدید و طرحهای توسعه در دست اجرا

جدول ۲- تعداد طرحهای در دست اجرا مربوط به بسته بندی گوشت ماکیان با کد ۳۴۳۰۱۶۴۵ در کشور

به تفکیک استانها

استان	ظرفیت	واحد سنجش	تعداد
اصفهان	۱۵۰۰	تن	۱
البرز	۲۰۵۰	تن	۲
بوشهر	۱۰۰۰	تن	۱
تهران	۶۱۲۱۰	تن	۳۰
خراسان جنوبی	۲۶۰۰	تن	۲
خراسان رضوی	۳۰۰۰	تن	۵
سیستان و بلوچستان	۱۵۰۰	تن	۱
فارس	۸۰۰۰	تن	۴
قزوین	۲۰۰۰	تن	۱
گیلان	۱۲۲۰۰	تن	۲
مازندران	۲۱۲۰۰	تن	۳
یزد	۲۶۵۰	تن	۴
جمع	۱۱۸۹۱۰	تن	۵۶

۲-۳- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ (چقدر از کجا)

در قسمت بررسی شماره تعرفه مورد مطالعه عنوان شد که این محصول شماره تعرفه مستقلی ندارد، بنابراین نمیتوان آمار دقیقی از حجم واردات آنها ارائه کرد. اما در مورد کدهای تعرفه ای دیگر آمار بدست آمده مطابق جدول زیر است:

جدول ۳- میزان واردات کالاها براساس کد تعرفه از آغاز برنامه سوم تاکنون

ردیف	سال	کشور	تعرفه	توضیحات تعرفه	وزن (کیلو)	ارزش (ریال)	ارزش (دلار)
۱	۱۳۸۹	اسپانیا	۴۰۷۰۰۱۸	تخم مرغ نطفه دار جوجه یکروزه گوشتی	۲۱۷،۰۳۳	۱۷،۹۰۰،۹۸۲،۵۰۳	۱،۷۲۴،۳۳۸
۲	۱۳۸۹	ترکیه	۴۰۷۰۰۱۸	تخم مرغ نطفه دار جوجه یکروزه گوشتی	۷۱،۹۱۱	۶،۳۷۴،۲۲۶،۰۳۰	۶۱۳،۸۵۳
۳	۱۳۸۹	انگلستان	۱۰۵۱۲۹۰	سایر بوقلمون زنده به وزن ۱۸۵ گرم و کمتر ، به غیر از مولد نژاد و جوجه یکروزه گوشتی	۱۲،۹۳۵	۴،۲۴۹،۷۱۸،۳۵۱	۴۱۱،۵۶۹
۴	۱۳۸۹	برزیل	۲۰۷۲۵۰۰	گوشت بوقلمون بریده نشده بصورت قطعات یخ زده	۱۹۱،۹۳۳	۴،۱۱۷،۴۰۰،۰۰۱	۳۹۶،۹۳۷
۵	۱۳۸۹	آلمان	۱۰۵۱۲۹۰	سایر بوقلمون زنده به وزن ۱۸۵ گرم و کمتر ، به غیر از مولد نژاد و جوجه یکروزه گوشتی	۸،۱۷۹	۲،۷۰۲،۵۵۷،۳۳۰	۲۶۱،۵۷۶

۸۸.۳۱۸	۹۱۷.۷۸۳.۰۰۴	۲.۰۹۴	سایر بوقلمون زنده به وزن ۱۸۵ گرم و کمتر ، به غیر از مولد نژاد و جوجه یکروزه گوشتی	۱۰۵۱۲۹۰	فرانسه	۱۳۸۹	۶
۵۷.۲۲۶	۵۹۳.۷۸۱.۹۲۶	۷.۰۵۰	تخم مرغ نطفه دار جوجه یکروزه گوشتی	۴۰۷۰۰۱۸	هلند	۱۳۸۹	۷
۴۹.۲۸۳	۵۱۲.۴۹۱.۸۹۰	۵.۲۵۰	تخم مرغ نطفه دار جوجه یکروزه گوشتی	۴۰۷۰۰۱۸	بلژیک	۱۳۸۹	۸
۱۴.۸۴۳	۱۵۱.۶۷۸.۴۲۸	۲۹۰	سایر بوقلمون زنده به وزن ۱۸۵ گرم و کمتر ، به غیر از مولد نژاد و جوجه یکروزه گوشتی	۱۰۵۱۲۹۰	اتریش	۱۳۸۹	۹

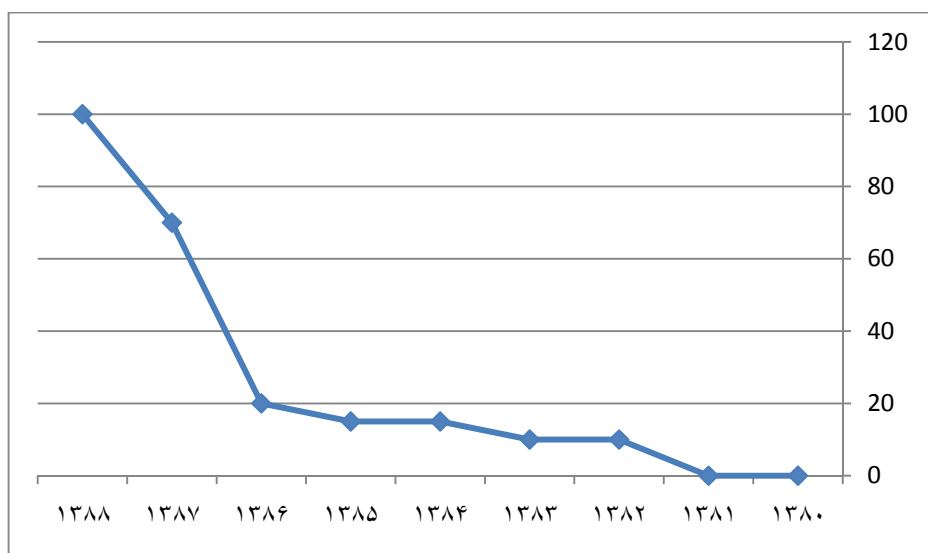
۲-۴- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه

با در نظر گرفتن میزان واردات، تولید و کسر صادرات از آغاز برنامه، میزان مصرف و نیاز کشور به محصول بدست می آید. اما با توجه به عدم تطابق نام محصولات در هر بانک آماری گمرک ایران از یک طرف برای صادرات و واردات و کد آیسیک وزارت صنایع برای تولید داخل، آنچه محاسبه می شود میزان مصرف داخل کشور نخواهد بود اما ممکن نزدیک به مقدار مورد دلخواه می باشد. آمار بدست آمده از طریق آمار منتشر شده در سایت های شرکت های پرورش کبک بدست آمده است:

جدول ۴- میزان تولید از آغاز برنامه سوم تا اکنون

کبک									
سال	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸
میزان تولید (تن)	۰	۰	۱۰	۱۰	۱۵	۱۵	۲۰	۷۰	۱۰۰

نمودار روند تولید

۲-۵-

بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ و امکان توسعه

آن (چقدر به کجا صادر شده است). پیش بینی عرضه و تقاضا تا پایان سال ۱۳۹۳

جدول ۵- میزان صادرات انواع محصولات ذکر شده در سال ۱۳۸۰

ردیف	سال	کشور	تعرفه	توضیحات تعرفه	وزن (کیلو)	ارزش (ریال)	ارزش (دلار)
۱	۱۳۸۰	کویت	۲۰۸۹۰	گوشت و احشاء - مذکور یا خوراکی غیر مشمول	۱۳،۹۴۰	۷۳،۳۹۴،۱۰۰	۴۱،۸۲۰
۲	۱۳۸۰	ژاپن	۱۶۰۲۱۰	فر آورده های - از گوشت ، ، هموژنیزه احشاء گو	۱۰،۴۴	۴،۶۵۰،۷۵۰	۲،۶۵۰
۳	۱۳۸۰	اتریش	۱۶۰۲۱۰	فر آورده های - هموژنیزه از گوشت ، احشاء گو	۲۱	۷۳،۷۱۰	۴۲

جدول ۶- میزان صادرات انواع محصولات ذکر شده در سال ۱۳۸۱

ردیف	سال	کشور	تعرفه	توضیحات تعرفه	وزن (کیلو)	ارزش (ریال)	ارزش (دلار)
۱	۱۳۸۱	آلمان	۱۶۰۲۱۰	فر آورده های - از گوشت هموژنیزه احشاء گوشت یا خون	۵،۱۵۳	۶۵،۱۶۹،۴۳۲	۸،۲۲۸
۲	۱۳۸۱	انگلستان	۱۶۰۲۱۰	فر آورده های - از گوشت هموژنیزه	۱،۹۶۴	۲۳،۱۴۷،۴۲۱	۲،۹۲۲

			احشاء گوشت یا خون				
۱،۱۱۷	۸،۸۴۳،۱۸۴	۷۵۰	فر آورده های - از گوشت هموژنیزه احشاء گوشت یا خون	۱۶۰۲۱۰	مالزی	۱۳۸۱	۳
۹۳۷	۷،۴۱۷،۸۰۰	۹۳۶	فر آورده های - از گوشت هموژنیزه احشاء گوشت یا خون	۱۶۰۲۱۰	سوئیس	۱۳۸۱	۴
۴۸۴	۳،۸۳۳،۲۸۰	۱۲۰	فر آورده های - از گوشت هموژنیزه احشاء گوشت یا خون	۱۶۰۲۱۰	سوئد	۱۳۸۱	۵

جدول ۷- میزان صادرات انواع محصولات ذکر شده در سال ۱۳۸۲

ارزش (دلار)	ارزش (ریال)	وزن (کیلو)	توضیحات تعرفه	تعرفه	کشور	سال	ردیف
۱۱،۹۵۹	۹۴،۷۱۵،۲۸۰	۴،۵۵۵	فر آورده های - از گوشت هموژنیزه احشاء گوشت یا خون	۱۶۰۲۱۰	آلمان	۱۳۸۲	۱
۴،۷۳۵	۳۷،۴۹۷،۷۲۹	۵،۷۴۶	فر آورده های - از گوشت هموژنیزه احشاء گوشت یا خون	۱۶۰۲۱۰	ژاپن	۱۳۸۲	۲

جدول ۸- میزان صادرات انواع محصولات ذکر شده در سال ۱۳۸۸

ردیف	سال	کشور	تعرفه	توضیحات تعرفه	وزن (کیلو)	ارزش (ریال)	ارزش (دلار)
۱	۱۳۸۸	عراق	۲۰۸۹۰۰۰	گوشت و احشاء خوراکی غیر مذکور یا مشمول در جای دیگر ، تازه ، سرد کرده یا یخ زده	۴۳۰	۴۳,۰۰۰,۰۰۰	۴,۳۰۰

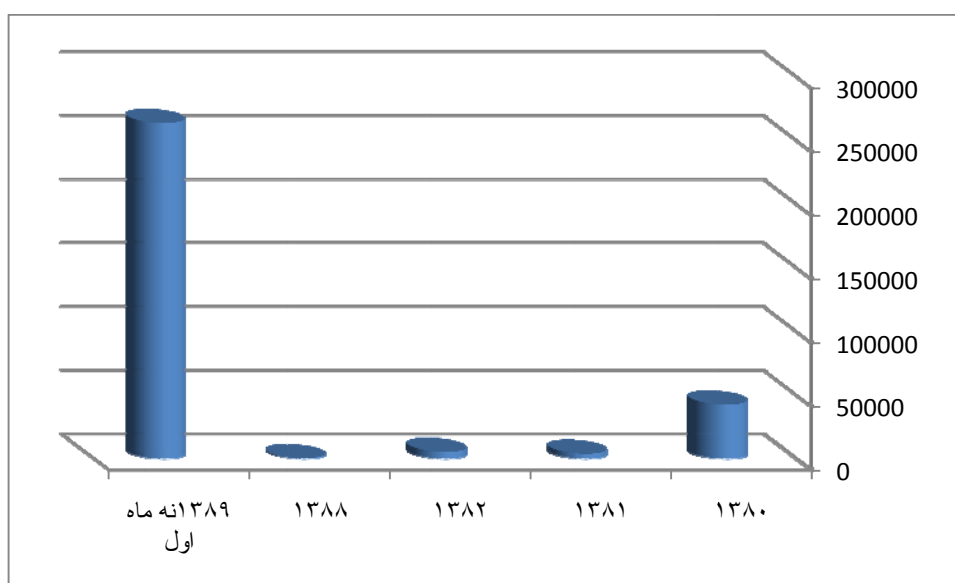
جدول ۹- میزان صادرات انواع محصولات ذکر شده در سال ۱۳۸۹

ردیف	سال	کشور	تعرفه	توضیحات تعرفه	وزن (کیلو)	ارزش (ریال)	ارزش (دلار)
۱	۱۳۸۹	ترکمنستان	۱۰۵۱۲۹۰	سایر بوقلمون زنده به وزن ۱۸۵ گرم و کمتر ، به غیر از مولد نژاد و جوجه یکروزه گوشتی	۲۹,۸۰۰	۱,۱۴۱,۷۴۴,۰۰۲	۱۱۲,۰۱۴
۲	۱۳۸۹	عراق	۴۰۷۰۰۱۸	تخم مرغ نطفه دار جوجه یکروزه گوشتی	۵,۴۶۵	۲۳۸,۰۳۰,۴۸۸	۲۳,۱۱۲

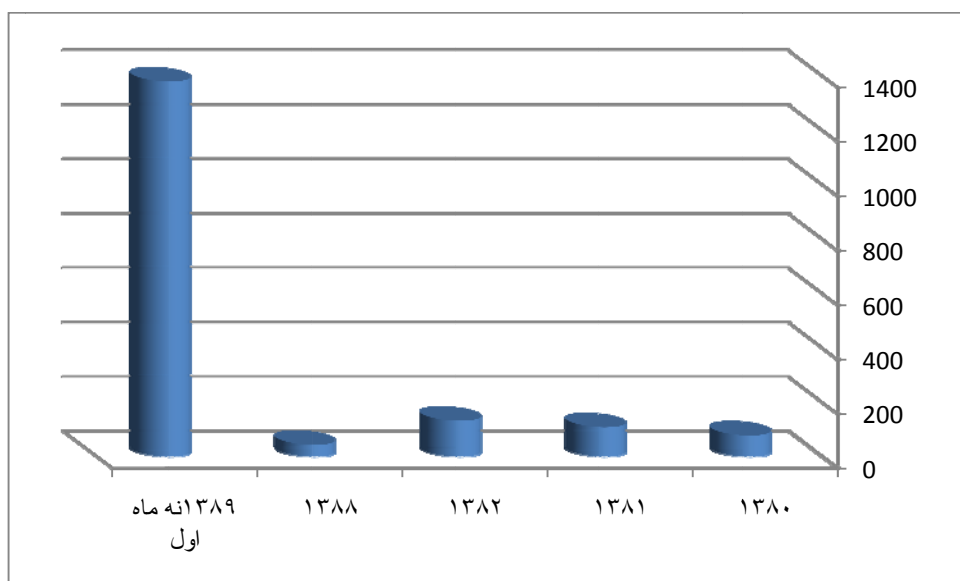
جدول میزان صادرات در برنامه سوم و از سال ۸۰ تا ۸۹

سال	وزن (کیلو)	ارزش (میلیون ریال)	ارزش (میلیون دلار)
۱۳۸۰	۴۲۴۴۸	۷۸	۰.۰۴
۱۳۸۱	۳۸۶۶	۱۰۸	۰.۰۱۴
۱۳۸۲	۵۳۲۲	۱۳۲	۰.۰۱۷
۱۳۸۸	۴۳۰	۴۳	۰.۰۰۴
نه ۱۳۸۹ ماه اول	۲۶۳۶۰۹	۱۳۷۹	۰.۱۳۵

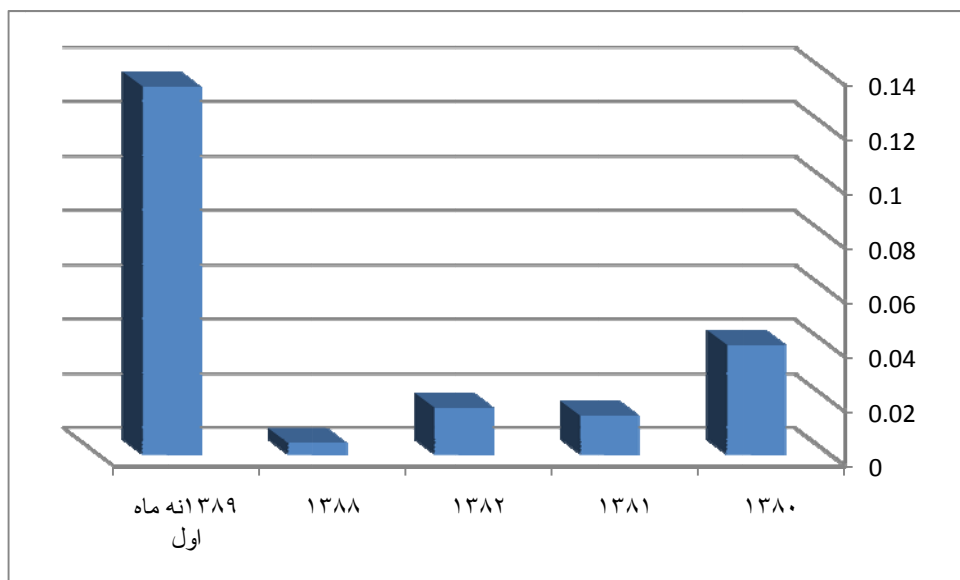
نمودار صادرات کل کالا (وزن، کیلو)

نمودار صادرات کل کالا (ارزش، میلیون ریال)

نمودار صادرات کل کالا (ارزش، میلیون دلار)

۲-۵-۱- پیش‌بینی عرضه و تقاضا بر اساس سالهای گذشته

با توجه به آمار سالهای گذشته که در بخش ۲-۴ بررسی گردید و بر اساس روش رگرسیون خطی به پیش‌بینی عرضه و تقاضا برای محصول مورد نظر در سالهای آتی پرداخته ایم.

جدول ۱۵- پیش‌بینی میزان تقاضای داخل در آینده (تن)

۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰
۴۱۲	۳۷۲	۳۰۰	۲۵۰

۲-۶- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه چهارم

مطابق با آمار صادرات بخشهای قبلی میزان نیاز به محصول در طی برنامه چهارم کم شده و یا می‌توان گفت مقدار آن تقریباً یکنواخت است. اما با توجه به رشد صادرات محصولات مشابه از ابتدای سال ۸۹ و میزان توجه بیشتر به گوشت سالم تر از طرف کشورهای خارجی می‌توان محصول مورد نظر را بعنوان یک منبع قوی صادراتی عنوان کرد.

۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روشهای تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه

آن با دیگر کشورها

۳-۱- ویژگیهای محل تولید

جایگاه پرورش کبک

محلی را که کبک ها در آن پرورش می یابند اصطلاحاً جایگاه می گویند. جایگاه پرورش کبک می بایستی از نوع پرورش تبعیت کند بدین معنی که جایگاه پرورش کبک گوشتی باجایگاه پرورش کبک تخم گذار و سالن هایی که به صورت قفسی تجهیز شده اند تفاوت محسوسی دارد که در جای خود تشریح خواهند شد ولی قبل از هر چیز اشاره و تاکید بر چند نکته ضروری است. اول اینکه کبک ها پرندگانی عادت پذیر هستند و خود را با شرایط مختلف وفق می دهند ولی با این حال می بایستی حداقل امکانات را برای آنها فراهم نمود. دوم اینکه قبل از ساخت جایگاه برای کبک می بایست ضوابط نظام دامپروری کشور که حدود ، فواصل و شرایط سالن های پرورش ماکیان را مشخص می کند در نظر گرفت. بدین معنی که می بایستی از سازمان جهاد کشاورزی استان مربوطه پروانه تاسیس اخذ نمود. بنابراین قبل از تهیه زمین برای ایجاد مزرعه پرورش کبک، بهتر است به واحد صدور پروانه معاونت امور دام سازمان جهاد کشاورزی استان مراجعه نموده و با کارشناسان آن واحد مذاکره و محل و موقعیت زمین را به اطلاع آنها برسانید تا با در نظر گرفتن ضوابط نظام دامپروری کشور، اقدامات لازم انجام شود. ضمناً بعد از دریافت موافقت اصولی؛ ادارات دامپزشکی، محیط زیست، میراث فرهنگی، امور اراضی و ... می بایستی درخصوص بلامانع بودن ایجاد واحد پرورشی کبک اعلام نظر نمایند. در هر صورت برای ایجاد یک مزرعه پرورش کبک توجه به موارد زیر ضروری است:

- ۱- زمین محل احداث جایگاه پرورش کبک می بایستی حداقل ۱۰۰۰ متر با مزارع پرورش ماکیان در اطراف، فاصله داشته و از مناطق مسکونی دور بوده و جاده های ارتباطی کوتاه و مناسبی داشته باشد.

۲- بهتر است زمین مزبور در جهت دریافت باد از سمت مزارع دیگر پرورش طیور و کارخانه های آلاینده نباشد.

۳- بهتر است زمین محل احداث جایگاه در مناطق پست و در معرض سیل و طوفان و بادهای تند نباشد.

۴- آب مورد استفاده می بایستی از نقطه نظر شوری و املاح مورد توجه قرار گرفته و هم چنین موانع غیر بهداشتی نیز نداشته باشد.

۵- کف سالن های محل پرورش می بایستی حداقل ۴۰ تا ۵۰ سانتیمتر بلندتر از سطح زمین اطراف بوده و شیب مناسب (حداقل ۳ درصد) داشته باشد تا در صورت شستشو، آب های آلوده امکان خروج از سالن را داشته باشند.

۶- دیوارها و کف سالن به صورت اصولی عایق کاری شوند تا امکان تبادلات گرما و سرمای ناخواسته در فصول مختلف سال از بین برود.

۷- سالن ها شرقی غربی ساخته شوند بدین معنی که یک طول سالن به سمت جنوب و طول دیگر به سمت شمال باشد تا امکان دریافت نور خورشید با هدف از بین بردن میکروب های احتمالی را داشته باشد.

یک روش قدیمی با هدف پرورش کبک مولد، نگه داری این پرند در سالن هایی است که متصل به اتاق پرواز با کف توری (سیمی) هستند. در این روش، کبک ها به بیماریهای سر سیاه، کوکسیدیوز، کرم های چینه دان و روده آلوده نمی شوند. اتاق های پرواز می تواند از بعد از جوجه کشی مورد استفاده قرار گیرند. در واقع جوجه ها از دو هفتگی در اتاق های پرواز قرار می گیرند. اندازه اتاق های پرواز را می توان تغییر داد اما باید به اندازه کافی بزرگ باشد و امکان پرواز در آن وجود داشته باشد. اندازه اتاق پرواز می تواند به عرض حدود ۳/۵ و طول ۲۸ متر باشد. چشمه های توری کف معمولاً حدود ۲/۵ سانتیمتر است. هر کبک ۵۰ سانتیمتر مربع فضا در اتاق پرواز نیاز دارد. پرورش کبک در قفس های ثابت نیز محقق می شود. بدین منظور قفس هایی با اندازه هر قفس ۱/۵ در ۰/۷ متر و با ارتفاع حدود ۰/۴ متر پیشنهاد شده است. تقریباً ۲۵ پرند در هر واحد تا سن ۱۴ هفتگی نگه داری می شوند. شیب کف هر واحد ۱۰ درصد در نظر گرفته می شود. یک منبع آب اتوماتیک در بیرون قفس

نصب می شود و آب تازه و خنک برای پرندگان مهیا می گردد. سینی های فلزی زیر توری کف قفس را می توان به راحتی تمیز کرد.

نیازهای تاسیساتی یک واحد پرورش کبک

با توجه به نوع و سیستم پرورش، یک مزرعه پرورش کبک می بایستی دارای قسمت های زیر باشد (بند ۴ ویژه واحدهایی است که کبک مولد به منظور تولید جوجه یک روزه پرورش می دهند).

۱- سالن های پرورش

۲- انباردان

۳- انبار تجهیزات

۴- ساختمان جوجه کشی

سالن های پرورش کبک:

سالن پرورش می تواند از نوع باز یا بسته باشد. به طور کلی طول سالن ها باتوجه به سرمایه و اهداف پرورش دهنده می تواند بین ۶۰ تا ۱۰۰ متر باشد. طول کمتر از ۶۰ متر مشکل خاصی ندارد ولی طول بیش از ۱۰۰ متر به دلیل مسائلی که در خصوص تهویه و یا گرم کردن سالن و مدیریت تغذیه گله کبک ها ایجاد می کند معمولاً توصیه نمی شود. سالن هاب باز عموماً پنجره دار و در مناطق گرمسیر پرده دار هستند. در سالن های پنجره دار عموماً دیوار طولی سالن، پنجره هایی دارد که سبب ورود نور خورشید و هوا به داخل سالن می گردد. مقدار این پنجره ها به طور میانگین ۵ درصد سطح سالن است (بدین معنی که اگر سالنی به مساحت ۶۰۰ متر مربع داشته باشیم مساحت کل پنجره های سالن می بایستی دو برابر این مقدار باشد. از مقدار ذکر شده ۳/۴ در طول سالن به سمت جنوب و ۱/۴ در طول دیوار شمالی تعبیه می شود. عرض سالن به طور معمول ۱۲ متر و در مناطق گرمسیری ۱۰ متر در نظر گرفته می شود. در مناطق معتدل و سردسیر عرض سالن، فاقد پنجره ولی در مناطق گرمسیر عرض سالن به سمت دریافت باد قرار گرفته و قسمت عمده ای از آن باز است ولی با توری محکم

پوشیده شده است تا در مواقع لزوم پرده برزنتی آن کنار رفته و باد ملایم به داخل سالن نفوذ و موجب تهویه گردد. سالن های بدون پنجره عموماً به سالن های مدرن امروزی گفته می شود. دیوارها و سقف این سالن ها به گونه ای مطلوب عایق کاری شده اند و همان طوری که از نام آن ها پیداست فاقد هرگونه پنجره می باشند. روشنایی مورد نیاز کبک ها توسط لامپ ها تامین و رطوبت و حرارت و تهویه، توسط حسگرهای اتوماتیک کنترل می شود. در این سالن ها می توان با ظرفیت بالا، پرورش کبک را محقق نمود.

ارتفاع سالن های پرورش کبک ۲/۵ متر و در مناطق گرمسیری بیشتر از این مقدار است. کف سالن پرورش می بایستی بتنی، دارای شیب و فاضلاب مناسب بوده و در خروجی فاضلاب ها امکان ورود حیوانات موزی و شکارچی از بین برود. سالن های پرورش ویژه کبک های مولد دو قسمت عمده دارند. قسمت مسقف و غیر مسقف. فضای غیر مسقف که مانند حیاط در طول ضلع جنوبی قرار دارد دارای اسکلتی فلزی و از همه طرف با توری پوشیده شده است. کبک ها امکان ورود به این فضا را داشته و در آن پرواز و تردد می کنند، آشیانه تخم گذاری در داخل سالن مسقف قرار داشته و حداقل روزی دو بار تخم ها جمع آوری می شوند.

تجهیزات مورد نیاز سالن های پرورش کبک:

تجهیزات مورد نیاز سالن های پرورش با توجه به نوع آن ها شامل: هواکش، هیتر و بعضاً کولر است. وسائل گرم کننده عموماً در فصول سرد سال مورد استفاده داشته و بهترین نوع معمول آن هیتر است که هوای گرم را به داخل سالن هدایت می کند. هر چند سالن می تواند توسط بخاریهای مختلف که از سوخت های فسیلی یا گاز مایع استفاده می کنند نیز گرم شود ولی موضوع مهم پخش کردن گرما به صورت یکنواخت در تمام طول سالن است. زمانی که از هیتر استفاده می شود هوای گرم توسط کانالی که در طول سالن و معمولاً در زیر سقف کشیده شده جابه جا و از دریچه هایی در مناطق مختلف خارج می شود. در مناطق گرمسیری نسبتاً خشک که از کولرهای آبی برای کاهش گرما استفاده می شود تحت کنترل ترموستات هایی هستند که در داخل سالن وصل و در درجه حرارت مشخصی هیتر را خاموش و یا روشن می کنند. هیتر و کولر معمولاً در خارج از سالن و در قسمت عرضی آن نصب می شوند ولی اگر طول سالن زیاد باشد در خارج و در حد وسط قسمت طولی آن

نصب و کانال‌هایی از داخل هوای گرم یا سرد را به طرفین هدایت می‌کنند. علاوه بر تجهیزات ذکر شده که عموماً متصل به سالن‌ها هستند، برای پرورش کبک و سایر انواع ماکیان نیاز به دان خوری، آب خوری و دماسنج ماکزیمم، مینیمم از ضروریات است. تجهیزات مورد نیاز کبک عموماً همان تجهیزاتی است که برای پرورش مرغ مورد استفاده قرار می‌گیرد. آب خوری و دان خوری انواع گوناگونی دارد. نوع معمول آنها دان خوری ناودانی، دان خوری خورشیدی و نوع مدرن آن دان خوری زنجیره ای و اتوماتیک است. آب خوری نیز انواع سیفونی، نیمه اتوماتیک و قطره‌ای (نیپل) دارد. آب خوری و دان خوری‌ها بایستی به گونه ای مستقر شوند که اولاً به تعداد کافی باشند، ثانیاً امکان دسترسی کبک‌ها به آن‌ها به صورت مطلوب فراهم باشد. دو نکته مهم در استفاده از دان خوری کبک‌ها وجود دارد: یکی اینکه بعد از سن یک ماهگی کبک‌ها، دان خوری‌ها می‌بایستی به گونه ای مستقر شوند که لبه آن‌ها در حد کمر کبک‌ها در حالت ایستاده باشد. دوم اینکه بعد از پرکردن $\frac{1}{3}$ دان خوری از دان، یک ورق توری شطرنجی روی آن قرار می‌دهند زیرا کبک‌ها عادت دارند خوراک را به هم بزنند. اگر دو نکته ذکر شده رعایت نشود پرت و هدر رفتن دان اجتناب‌ناپذیر است. یک نکته مهم و قابل توجه در مدیریت جایگاه در پرورش کبک، توجه ویژه به احتمالات غیر منتظره و وقوع حوادث ناخواسته می‌باشد. بنابراین کبک‌دار بایستی احتمال خرابی دستگاه‌های مهم (به ویژه گرم‌زا) و نبود انرژی برق برای مدت طولانی را داده و پیش‌بینی‌های لازم را بنماید.

انباردان

انباردادن معمولاً به دو صورت مورد استفاده قرار می‌گیرد. صورت اول محلی است برای نگه‌داری دان. در چنین شرایطی کبک‌دار دان موردنیاز خود را در کارخانه‌های تولید دان مدرن و مورد اطمینان بر اساس فرمول غذایی مناسب ساخته و به محل کبک‌داری منتقل و در انباردان نگه‌داری نموده و به مرور به مصرف می‌رساند. صورت دوم زمانی است که کبک‌دار مواد اولیه را خریداری و خود نسبت به تهیه دان اقدام می‌نماید. در این حالت می‌بایستی کبک‌داری حداقل مجهز به آسیاب باشد. در ضمن دستگاه میکسر جهت مخلوط کردن اقلام خرد شده مورد نیاز است. به طور کلی کف انباردان می‌بایستی بتنی و از زمین‌های اطراف بلندتر بوده و هرگونه منفذ و

مجرای برای ورود پرندگان وحشی مانند گنجشک و کبوتر و کلاغ و حیواناتی مانند موش و گربه و سگ و غیره مسدود شود. انبار دان می بایستی مجهز به دستگاه های هشداردهنده در مقابل آتش سوزی باشد.

ساختمان جوجه کشی

ساختمان و واحد جوجه کشی با توجه به ظرفیت کبک مولد ساخته می شود. اگر در مجاورت و در فاصله منطقی از کبک داری کارخانه جوجه کشی وجود دارد، کبک دار می تواند با عقد قرارداد با کارخانه جوجه کشی، تخم کبک نطفه دار تحویل و جوجه یک روزه کبک را دریافت نماید. ولی به طور کلی یک واحد جوجه کشی کوچک در محل کبک داری می بایستی دارای خصوصیات و قسمت های زیر باشد: از نقطه نظر دما و رطوبت تا سر حد امکان عایق باشد. درمحل ساخته شود که امکان تزریق هوای پاک توسط هواکش فراهم باشد. از نقطه نظر ضد عفونی، عاری بودن از عوامل بیماری زا در بالاترین سطح قرارگیرد. در مسیر دریافت باد از سمت عوامل احتمالی مانند سالن های پرورشی و غیره نباشد. حداقل دارای سه قسمت مجزا (۱- محل نگه داری تخم ۲- محل استقرار دستگاه های ستر و هچر ۳- محل نگه داری و بسته بندی جوجه کبک) باشد. امکان استفاده از آب فراوان برای شستشو، برق برای روشنایی و دستگاه های مختلف و موتور برق اضطراری فراهم بوده و هم چنین سیستم گرمایش و تهویه مطلوب نیز برقرار باشد.

انبار تجهیزات

محل است برای نگه داری وسایل مختلف کبک داری و مساحت آن با توجه به بزرگی و کوچکی واحد پرورش، متغیر است. انبار تجهیزات می بایستی به گونه ای ساخته شود که کف آن از زمین های اطراف، بالاتر و کاملاً خشک باشد. بعضی از پرورش دهندگان انبار تجهیزات را از داخل تقسیم بندی نموده و بخشی از آن را با ورودی جداگانه به عنوان پارکینگ وانت یا تراکتور، مورد استفاده قرار می دهند.

راه های آغاز بکار پرورش کبک و تفاوت های آن ها:

به طور کلی از چهار طریق میتوان کار پرورش کبک را آغاز نمود : خرید تخم بارور (نطفه دار)، خرید جوجه یکروزه ، خرید نیمچه (از یک تا چهار ماه)، خرید پرندگان بالغ و آماده تخم گذاری.

تدریجی ترین راه برای سرمایه گذاری برای آغاز به کار پرورش کبک خرید تخم نطفه دار است.

برای اینکار باید قبلاً دستگاه جوجه کشی تهیه نمود و کار با دستگاه را یاد گرفت . در اینجا روشهای متعددی قابل اجرا ست : یکی اینکه از همان ابتدا دستگاهی با ظرفیت نهایی را خریداری نمود ، دیگر اینکه دستگاه را از نوع دستگاه های با ظرفیت کم و طبیعتاً ارزان قیمت تهیه نمود و چند ماه بعد اقدام به خرید دستگاه بزرگتر نمود و نهایتاً اینکه تخم های نطفه دار را در دستگاه هایی که به صورت کارمزدی اقدام به جوجه کشی می نمایند هیچ نمود ، البته این روش به دلیل احتمال ابتلا به بیماری ها چندان قابل توصیه نیست .

در این روش فرصت برای تجهیز سالن ها وجود داشته و خواهید آموخت که با توجه به رفتار پرنده مدیریت کدام روش پرورشی برایتان آسان تر است

دو. خرید جوجه یکروزه : چنانچه با خرید جوجه یکروزه کار خود را آغاز نمائید

، نیاز به خرید دستگاه جوجه کشی چند ماهی به تعویق می افتد .

اما از جمله معایب دو روش اول عدم امکان تعیین جنسیت است لذا با فرض نسبت پنجاه درصد در جمعیت نر و ماده ، می بایست دو برابر ماده مورد نیاز به اضافه بیست درصد بیشتر (که این بیست درصد شامل :عدم تفریخ تمام تخم ها ، حذف جوجه های درجه دو و تلفات) باشد.

سه. خرید نیمچه : در این روش نیاز به امکانات نگهداری کمتر اما هزینه اولیه بیشتر است . هرچه سن نیمچه ها بیشتر باشد احتمال بروز مشکلات و نیز استرس وارد به صاحب گله کمتر است.

چهار. خرید پرندگان بالغ و آماده تخم گذاری : شرط آغاز کار با این گله داشتن دستگاه جوجه کشی ، موتور برق ، فضای مناسب برای نگهداری از جوجه ها ، گله مولد ، امکان تهیه فرمول های مختلف دان و ... است و در مقابل کوتاه ترین راه تا آغاز بهره برداری و بازگشت سرمایه است

اساسا مدیریت نور، وجه تمایز تولید صنعتی و سنتی است . توانایی مدیریت نور در حقیقت امکان مدیریت تولید و تنظیم تولید برای هر زمان در طول سال بوده و بسته به شرایط فارم میتواند تغییر کند. به عبارت ساده تر

کبک در پاسخ به نور تولید تخم را آغاز نموده و به همین ترتیب تولید تخم را متوقف مینماید. اگرچه با توجه به اینکه کبک همچنان خصوصیات حیات وحش را در خود حفظ نموده است نور در سالن های گوشتی نیز نقش موثری در بالا بردن راندمان دارد.

سن مناسب

تعیین سن مناسب برای آغاز تخمگذاری تنها در مورد نیمچه ها مصداق دارد. بر اساس مطالعات دکتر وودارد حداقل سنی که بتوان تخمگذاری را در کبک القاء نموده و در مقابل حداکثر تولید را انتظار داشت حدود هفت ماهگی است. اگرچه در سنین پائین تر نیز امکان القاء تخمگذاری وجود دارد اما در اولین دوره تولید به سطح مورد انتظار دست نخواهیم یافت.

دوره های نوری (سیکل نوری)

بطور کلی در هر سنی کبک های مولد تحت تاثیر یکی از این شرایط نوری قرار دارند:

۱- دوره خاموشی (تولک رفتن یا پر ریزی) به مدت هشت هفته از قرار هشت ساعت روشنایی و شانزده ساعت خاموشی در هر بیست و چهار ساعت.

۲- دوره روشنایی (پاسخ به نور تحریکی) از قرار شانزده ساعت روشنایی و هشت ساعت تاریکی در روز که البته مدت زمان این دوره به شرایط متفاوتی منجمله شرایط محیطی، سن گلهو انتظار شما از درصد تولید بستگی دارد. این دوره که همان دوره تخمگذاریست میتواند از سه تا شش ماه باشد.

جدول نوری: (ترتیب سیکل نوری)

۱- پرورش جوجه از یک روزگی تا پنج ماهگی (ترجیحا بهتر است پس از سه ماهگی به تریج گله با خاموشی آشنا شده تا بعد از پنج ماهگی وارد دوره خاموشی گردد)

۲- از پنج ماهگی تا هفت ماهگی در دوره خاموشی (هشت ساعت روشنایی با شدت نور بسیار کم و شانزده ساعت خاموشی مطلق)

۳- آغاز نوردهی از انتهای هفت ماهگی (نحوه نور دهی به سه روش تجربه شده است. مناسب ترین روش: روز یک نوردهی نیم ساعت افزایش نور به اضافه پنجاه درصد افزایش شدت نور سالن، روز دوم نیم ساعت نور به اضافه مابقی شدت نور تا صد درصد، روز سوم یک ساعت افزایش نور، روز چهارم صفر، روز پنجم دو ساعت افزایش نور و منبع بعد روزی یک ساعت تا به شانزده ساعت روشنایی برسد.)

۴- در اولین مرحله تخمگذاری حداکثر بیست و سه روز بعد گله تخمگذاری را آغاز نموده و از مرتبه دوم به بعد حداکثر پانزده روز بعد گله به تخم می آید.

۵- پس از چهار ماه تخمگذاری با روزی یک ساعت کاهش نور، از ۱۶ به ۸ ساعات، روشنایی سالن کاهش می یابند.

شرح عملیات

قبل از هر چیز، با فرض اینکه گله مولد در حال تخم گذاری می باشد، نحوه جمع آوری تخم ها به منظور جلوگیری از آسیب آنها در پی سرما یا گرمای بیش از حد، حائز اهمیت می باشد. باید به خاطر داشت که اگر تخم ها برای مدت طولانی در دمای زیر ۴۰ درجه فارنهایت باقی بمانند ممکن است قابلیت رشد خود را از دست داده و از سوی دیگر در دمای تقریبی ۸۰ درجه فارنهایت شروع به رشد (تشکیل جنین) می نمایند که مطلوب به نظر نمی رسد زیرا هنگامی که تخم در دمای ۸۰ درجه در حال رشد می باشد، با جمع آوری و ذخیره آن در دمای توصیه ای ۵۵-۶۰ درجه فارنهایت، جنین ممکن است آسیب دیده و نهایتا تخم به حالت گندیده باقی بماند. جمع آوری تخم ها به طور متناوب مانع از کثیفی و آسیب دیدگی آنها می گردد. اما داشتن تعدادی تخم کثیف در مجموعه تخم های جمع آوری شده بدیهی به نظر می رسد. لذا باید آنها را با کاغذ سنباده نرم تمییز نمود. حتی المقدور از شستن تخم کبک ها جهت رفع آلودگی و کثیفی باید خودداری نمود زیرا امکان نفوذ باکتری ها و سایر ذرات مضر به داخل پوسته در طی زمان شستشو وجود دارد. در صورت انتخاب روش شستشو باید توجه داشت که آب مورد نظر برای شستن تخم ها گرم تر از دمای تخم باشد. در غیر این صورت، باکتری

ممکن است بواسطه پوسته به داخل تخم جذب شود. تخم ها را باید در یک مکان خنک با تهویه مناسب در دمای ۵۵-۶۰ درجه فارنهایت ذخیره نمود. شایان ذکر است که تخم کبک را می توان برای مدتی طولانی قریب به سه هفته با درصدی کم از ضایعات نگه داری نمود. اما روند نرمال ست کردن تخم ها یک الی دوهفته بوده و در کل زمانی بیش تر از سه هفته برای نگهداری تخم توصیه نمی گردد. چرخاندن تخم ها در طول دوره نگه داری الزامی و مورد نیاز نمیباشد اما در صورتی که بیش از یک هفته نگه داری شوند، آنگاه باید آنها را به طور متناوب چرخاند. به منظور حصول بهترین شرایط و بیشترین درصد هچ (جوجه گیری)، باید یک دستگاه تمام اتوماتیک را تهیه و آنرا یک تا دو روز قبل از قرار دادن تخم ها در آن، راه اندازی و فعال نمود. در فاصله زمانی باقی مانده تا قرار گرفتن تخم ها داخل دستگاه باید وضعیت دستگاه را بررسی نموده و در نهایت دما و رطوبت را به حد مطلوب تنظیم نمود. در دستگاه، تخم ها در ۲۱ روز اول تحت دمای ۹۹/۵ درجه فارنهایت و رطوبت ۸۶ قرار گرفته و در روز ۲۱، بعد از انتقال به هچر، دما نیم درجه کاهش یافته و تا ۲۴ ساعت ثابت باقی می ماند. سرانجام در روز ۲۳ دما به ۸۹/۵ تقلیل می یابد. اما رطوبت از روز ۲۲ تا زمان هچ به ۹۰٪ افزایش می یابد. زیرا رطوبت بالا به جوجه ها کمک می نماید تا به راحتی از تخم خارج شوند.

تخم کبک به طور میانگین پس از ۲۴ روز به جوجه تبدیل می شود. اما بعضی از تخم ها در روز ۲۳ و برخی در روز ۲۵ هچ می شوند. به منظور حذف تخم های جنین مرده و بدون نطفه، در روز ۸ و سپس در روز انتقال آنها از دستگاه ستر به هچر (۳ روز مانده به هچ)، تخم ها تحت کندلینگ قرار می گیرند. پس از خشک شدن جوجه ها، آنها را از فضای هچر به فضای نگه داری (سالن پرورش) برده که دارای دستگاه مادر مصنوعی بوده و از قبل ضد عفونی شده است. باید توجه داشت که ظروف آبخوری و دانخوری به اندازه کافی در دسترس باشد. ظروف آبخوری باید دارای دهانه پهن و دیواره کم ارتفاع باشند. در غیر این صورت امکان خفگی جوجه ها وجود دارد. عمق آب نباید متجاوز از ۲ سانتیمتر باشد. جوجه ها باید به طور مداوم به آب خنک و تازه دسترسی داشته و ظروف مربوطه باید به طور روزانه تمییز و گندزدایی گردند. در مورد دستگاه های مادر مصنوعی، دما برای چند روز اول ۹۵-۹۰ درجه فارنهایت بوده و در هر هفته دما به ازای ۵ درجه کاهش یافته تا جوجه ها به سن یک

ماهگی برسند. در این زمان نیاز مبرم به استفاده از دستگاه مادر مصنوعی محسوس نمی باشد. علاوه بر دستگاه مادر مصنوعی می توان از لامپ های حرارتی، بخاری های برقی و یا گرمکن های گازی و نفتی استفاده نمود. اما در ۲ مورد اخیر الذکر باید توجه داشت که در صورت استفاده، فضای پرورش باید از سیستم تهویه مطلوبی برخوردار باشد. در صورت نگهداری جوجه ها در سالن باید به خاطر داشت که کف سالن به خودی خود گرم نبوده و جوجه ها ممکن است با مشکل مواجه شده و دچار سرماخوردگی یا خفگی ناشی از روی هم ریختن شوند. لذا در بستر باید از کف پوش هایی همانند نرمه چوب، سیفال برنج، کاه و یا پوشال بسته بندی استفاده نمود. در پایان متذکر می گردد که جوجه ها برای هفته اول باید در نزدیکی منبع حرارتی قرار گرفته و حتی المقدور در قفس یا سالن مشبک (توری کشی) نگهداری شوند.

مرگ جنین

هچ یا (جوجه گیری) ناموفق را می توان در ۲ عامل تخم بدون نطفه و دیگری مرگ جنین جویا شد. به طوری که هر یک از این عوامل می تواند بعد از مرحله هچ یا با روش کندلینگ تشخیص داده شود. بدین منظور باید تخم های هچ نشده را جمع آوری و آنها را بررسی نمود. باید توجه داشت که ثبت تعداد دفعات مرگ جنین در تخم ها می تواند در تغییر و اصلاح روش کنونی جوجه کشی و نهایتا افزایش بهره وری موثر واقع شود. مرگ جنین به طور قطع در دو زمان متفاوت از دوره جوجه کشی روی می دهد. یکی در ۳ روز اول جوجه کشی و دیگری در ۳ روز آخر مانده به زمان هچ. مرگ ناگهانی جنین قبل از زمان هچ در پی تغییر وضعیت زیستی جنین از محیط داخل تخم به فضای بیرون میباشد. در این حالت جوجه ممکن است با مشکلاتی همانند تنفس و جذب کیسه زرده مواجه گردد که گاهی اوقات کنترل رطوبت لازمه رفع این موانع میباشد. به طور نرمال از میان تخم های نطفه دار ۹۳٪ - ۸۸٪ و در حالت کلی هچ ۹۰٪ - ۸۵٪ تخم ها باید به جوجه تبدیل شوند. نظر به اینکه مرگ زودرس جنین در زمان شکل گیری ارگان های جنینی روی می دهد، رشد مناسب جنین در داخل تخم همراه با مشخصه های بارزی اعم از قرار گرفتن سر در زیر بال راست، بزرگی سلول هوا به اندازه کافی جهت قرار گرفتن جوجه در حالت مناسب برای هچ و عدم خشکی لایه و پوسته تخم (شالاز) در مدت

زمان هیچ جوجه می باشد. شایان ذکر است که باید به علائم خشکی، وضعیت نوک و فرم صحیح بال و پا توجه داشت و در صورت مشاهده هرگونه مورد غیر معمول، آن را به منظور تشخیص علل و اخذ راهکارهای مطلوب در مراتب آتی، ثبت نمود. زیرا به موجب آن می توان درصد نطفه داری، جوجه گیری و همچنین درصد کلی تخم های هچ شده را محاسبه نمود. در پایان ذکر این نکته حائز اهمیت است که هرگونه تغییر در مقادیر ثبت شده یا پراکندگی میزان مرگ جنین می تواند به عنوان زنگ هشدار برای اصلاح به موقع مشکلات جزئی و جلوگیری از شیوع و تشدید آن تا حد بحرانی در نظر گرفته شود.

جوجه کشی و دستگاه جوجه کشی

دوره جوجه کشی به مدت ۲۴ روز طول میکشد و لذا درجه حرارت ماشین جوجه کشی باید ۹۹/۸ درجه فارن هایت تنظیم و میزان رطوبت ۶۵ درصد تنظیم گردد. در روز هچ جوجه ها میزان رطوبت بایستی ۸۰ درصد باشد.

اگر رطوبت در هچر به اندازه کافی نباشد موجب خشک شدن پوسته داخلی تخم ها گشته و جوجه ها به سختی میتوانند پوسته داخلی و خارجی تخم را شکسته و از تخم خارج شوند صورت استفاده از ماشین های جوجه کشی معمولی گذاشتن پارچه ای خیس در داخل هچر و یا استفاده از مرطوب کننده های اتوماتیک در داخل دستگاه هچر الزامی است. ماشین های جوجه کشی تمام اتوماتیک که رطوبت و حرارت را به طور خودکار انجام میدهند توصیه می گردد. یکی از مسایل مهم در افزایش میزان هچ چرخش تخم ها در داخل ستر است. این عمل مانع از آن میشود تا جنین به سطح پوسته نزدیک و به آن بچسبد که در غیر این صورت ضمن پاره شدن شالاز تخم، موجب مرگ جنین خواهد شد. سیستم چرخش اتوماتیک ماشین جوجه کشی هر یک ساعت یکبار مانع از اشکال فوق شده و باعث ایجاد یک هچ موفق نیز خواهد شد.

هچ (جوجه گیری)

مرحله هچ به ۲ یا ۳ روز آخر دوره جوجه کشی اطلاق گردیده که در این روزها جوجه ها پوسته تخم را شکسته و بیرون می آیند. در این زمان باید از چرخاندن تخم ها خودداری نمود. بدیهی است که در ۳ روز آخر باید تخم

ها را از دستگاه ستر به دستگاه هچر انتقال داد. اما در صورت عدم دسترسی به هچر، باید تخم‌ها را از شانه‌های گرداننده ستر برداشته و آنها را در سبد های پلاستیکی یا فلزی هچر یا روی یک مقوای ضخیم قرار داد. در صورت استفاده از مقوا باید توجه داشت که جریان هوا را مسدود نکرده و یا با آب یا اجزای گرمازا تماس نداشته باشد. در این میان افزایش رطوبت حائز اهمیت بوده و آنرا می‌توان با قرار دادن یک ظرف آب یا افزایش سطح تبخیر دستگاه، به $F 90\%$ رساند. زمان بیرون آمدن از تخم به قدرت و توانایی جسمی جوجه جهت شکستن پوسته بستگی دارد. در این هنگام جوجه‌ها همزمان با تقلا برای خروج از تخم مدتی را به استراحت به منظور بازیابی دوباره نیرو پرداخته که نباید جوجه را مرده فرض نمود. کل زمان هچ بین ۱۰ تا ۲۰ ساعت طول کشیده که در این مدت جای هیچ نگرانی نیست. اما در صورت تجاوز زمان به بیش از ۲۰ ساعت، آنگاه باید تخم‌های شکسته را بررسی نموده و حتی الامکان جوجه‌ها را بیرون آورد. هنگامی که جوجه‌ها از تخم بیرون می‌آیند باید در دستگاه باقی مانده تا خشک شوند. به منظور تسریع روند خشک شدن جوجه‌ها، تهویه باید افزایش یابد. زمانی که بیش از ۹۰٪ درصد جوجه‌ها خشک شوند، آنگاه باید آنها را از دستگاه برداشت و به بستر پرورش انتقال داد. اگر جوجه‌ها بیش از حد در دستگاه باقی بمانند ممکن است با خشکی عضلات مواجه شده و در مواقع بحرانی تلف شوند. تخم‌هایی که یک روز بیش‌تر از زمان مورد انتظار در دستگاه باقی مانده و جوجه نشده‌اند بعنوان ضایعات تلقی شده و باید حذف گردند. باید توجه داشت که کمک به جوجه جهت بیرون آمدن از تخم در اکثر مواقع بی نتیجه مانده و به مرگ جوجه منتهی می‌گردد. زیرا ممکن است کیسه زرده به طور کامل جذب نشده باشد و هنگام جداسازی جوجه از تخم پاره شود. جوجه‌های ضعیف در صورت بیرون آمدن از تخم باید از سایر جوجه‌ها جدا شده و به طور ویژه تحت مراقبت قرار گیرند. زیرا زمانی که با سایر جوجه‌ها در شرایط عادی رها شوند، دوام نیاورده و تلف می‌گردند. در پایان متذکر می‌گردم که جوجه‌های ضعیف را هرگز نباید برای مولد منظور نمود زیرا ممکن است که خصایص ژنتیکی به سایر جوجه‌های حاصله از این مولد انتقال یابد.

جوجه ریزی

دو هفته اول پرورش از اهمیت خاصی برخوردار است لذا بایستی شروع خوبی داشت و به همین دلیل برنامه ریزی از قبل خیلی مهم تلقی میشود. بدین منظور جایگاه اولیه جوجه ها بایستی گرم و آب و غذا به راحتی در دسترس باشند. بنا بر این از صحت انجام کار کلیه ابخوری ها، دانخوری ها و همچنین منابع گرما را بایستی اطمینان حاصل نمود. زیرا جوجه ها در ده روز اول نمی توانند خود را با شرایط محیط وفق دهند. بنابر این منابع گرما را از قبیل لامپ های الکتریکی لامپ های حرارتی و بخاری های نفتی و یا گازی از ملزومات بشمار میرود. بایستی در نظر داشت اگر جوجه ها در زیر مادر مصنوعی یکجا و در مرکز آن جمع شوند درجه حرارت کم است و اگر به اطراف پراکنده شوند درجه حرارت زیر مادر مصنوعی زیاد می باشد و بایستی حرارت را کم نمود حالت مطلوب پراکندگی یکنواخت زیر مادر مصنوعی می باشد.

به طور کلی پرورش کبک دارای ۴ بخش اصلی است که به صورت زنجیروار به یکدیگر متصل بوده به نحوی که به واحدهای تکمیل شده پرورش کبک "مجتمع پرورش کبک" اطلاق می گردد.

چهار بخش اصلی مجتمع پرورش کبک را میتوان چنین برشمرد:

۱- گله مولد: در این گله به ازای هر ۳ پرنده ماده یک پرنده نر نگهداری میشود. این پرندگان به صورت طبیعی در فصل بهار بالغ گردیده و تخمگذاری آنها آغاز می گردد، اما در شرایط پرورشی و با استفاده از تنظیم نور و اجرای دوره های خاموشی و روشنایی میتوان زمان تخمگذاری را تحت کنترل درآورد. دوره تخمگذاری از ۴ تا ۶ ماه قابل برنامه ریزی است البته ملاک اصلی برنامه ریزی در اینجا، تعریف "صفر اقتصادی" است. چنانچه تولید در گله مولد به زیر ۱۵ درصد نزول یابد گله از لحاظ ارزیابی تولید به صفر اقتصادی رسیده است، با اینحال با توجه به شرایط فعلی بازار و ارزشمند بودن محصولات گله مولد، اغلب تولید کنندگان تا نزول درصد تولید گله مولد به زیر ۱۰ درصد همچنان گله را در حال تولید نگه میدارند.

از هر پرنده ماده در یک دوره تولید میتوان بین ۳۰ تا ۴۵ تخم را انتظار داشت. قابل ذکر است که سالن های مولد باید به نحوی برنامه ریزی گردند که در زمانهای خاموشی هیچ نوری از بیرون وارد سالن نشده و گله مولد

فقط در معرض نور کنترل شده داخل سالن قرار داشته باشد. البته میتوان گله مولد را در فصول مناسب مانند بهار و تابستان در داخل تور نگهداری نمود یا حتی برای پائین آوردن سطح سرمایه گذاری در تمام طول سال از تور به عنوان سالن مولد بهره برد که در این صورت تنها یک دوره تخمگذاری قابل انتظار است.

برای افزایش راندمان تولید از قفس نیز برای نگهداری گله مولد استفاده می شود با اینحال استفاده از روش بستر اقتصادی ترین روش نگهداری گله مولد است. ماحصل گله مواد تولید تخمهای بارور است.

۲-دستگاه جوجه کشی : تخم های نطفه داری که از سالن مولد جمع آوری می گردند را میتوان تا ۴ هفته ذخیره نمود و سپس در دستگاه جوجه کشی قرار داد. شرایط مناسب برای نگهداری تخم ها حفظ دمای ۱۳ تا ۱۵ درجه سانتی گراد و رطوبت ۷۰ درصد است. در این شرایط تخم ها قابلیت جوجه درآوری خود را به خوبی حفظ خواهند نمود.

دستگاه جوجه کشی شامل دو بخش با نامهای ستر (setter) و هچر (Hatcher) است. ستر بخشی از دستگاه است که تخمها در آن ۹۰ درجه به راست و ۹۰ درجه به چپ چرخانده میشوند تا از چسبندگی جنین به دیواره تخم جلوگیری به عمل آید.

دمای دستگاه ستر را باید روی $5/37$ درجه و رطوبت داخل آنرا بر روی 65 درصد تنظیم نمود . سیستم های اتوماتیک گردش تخم را میتوان طوری تنظیم نمود که از حداقل روزی 3 بار تا حداکثر روزی 24 بار گردش داشته باشد .

قسمت دیگر جوجه کشی دستگاه هچر است تخم ها به مدت 3 روز و بدون گردش در دستگاه هچر میمانند تا جوجه ها از تخم خارج شوند . در بسیاری از موارد برای صرفه جویی در سرمایه گذاری برای هچ تخم ها را در فضا های خالی ستر میگذارند و عملاً دستگاه جوجه کشی شامل یک کابین، بیشتر نمی باشد .

سالن جوجه کشی (که دستگاه های جوجه کشی در آن قرار دارند) قلب مجتمع پرورشی بوده و رعایت شرایط بهداشتی در آن از اهمیت ویژه ای برخوردار است. لازمست در پایان هر روز پس از جمع اوری تخم ها، آنها را در یک محفظه در بسته توسط آجرهای ضد عفونی (فرمالکس) یا مخلوط فرمالین و پرمنگنات ، گاز داده و ضد عفونی نمود برای این منظور در یک محفظه یک متر مکعبی 2 گرم آجر فرمالکس (یا 20 گرم پرمنگنات با 35 سی سی فرمالین) استفاده میشود . برای خنک کردن تخم ها در زمان نگهداری تا دمای 15 درجه از کولر گازی استفاده میشود.

۳- سالن های پرورش : از جمله مهمترین نکات در سالن پرورش حفظ فضای کافی برای پرندگان است تراکم بالا و شلوغی سبب بروز مشکلات مدیریتی فراوان خواهد شد . تهویه سالن ها از اهمیت خاصی برخوردار است و

در تمام سنین باید تهویه کافی در سالن برقرار گردد به نحوی که هوای تازه و سالم در اختیار پرندگان قرار گیرد.

برای ورود جوجه یک روزه به سالن باید دمای سالن را به ۳۷ درجه رسانید اگرچه عمدتاً دمای سالن ۲۵ تا ۳۰ درجه گرم شده و برای گرم نمودن جوجه ها از لوازم حرارتی کانونی مانند لامپ مادون قرمز (به ازاء هر ۲۰۰ قطعه جوجه یک لامپ) استفاده میشود سپس تدریجاً هفته ای ۵/۱ درجه از ۳۷ درجه کاسته میشود. در کاهش دمای سالن و منابع حرارت باید دقت کافی بکار رود زیرا کاهش ناگهانی درجه حرارت سبب مکیشود تا جوجه ها برای گرم شدن روی یکدیگر جمع شده و سبب خفگی یکدیگر شوند.

۴- بسته بندی و کشتار : کبک ها پس از ۴ ماه با وزن تقریبی ۵۰۰ گرم آماده کشتار می باشند . با توجه به هزینه بالای ساخت و تجهیز دستگاههای کشتار و بسته بندی ، برای آغاز کار ، میتوان کبک ها را در کشتارگاه صنعتی طیور کشتار و همانجا بسته بندی نمود.

اطلاعات علمی در مورد گله مولد:

از جمله کارهای مهم در آغاز دوره تخمگذاری لزوم برنامه ریزی برای دوره های بعدی تخمگذاری و اطلاع از تعاریفی همچون صفر اقتصادی در تولید گله مولد است. گله مولد به طور متوسط قابلیت ۵ دوره تخمگذاری مفید را دارد که پس از اولین دوره درصد تولید بهبود یافته و تقریباً تا پایان دوره پنجم ثابت میماند. اگرچه دقت در میزان دقیق مصرف آب و دان روزانه در تمام مراحل پرورش مهم است در مورد گله مولد نیز این امر بعنوان شاخص بسیار خوبی در تعیین سلامت کاربرد دارد و قبل از بروز علائم ظاهری در گله با کاهش مصرف آب یا دان میتوان به بروز یک مشکل پی برد.

برای افزایش تعداد پرندگان مولد مقرون بصرفه ترین راه جایگزینی یا ورود فرزندان به گله مولد قبلی است که در این راه دو نکته را باید دانست : یکم ، جفتگیری میان نسل های بهم پیوسته سبب بروز پدیده ای به نام inbreeding یا همخونی میشود دوم ، تعداد کم تخمگذاری در کبک سبب کندی سرعت به ارث رسیدن صفات در کبک شده که این مساله ضمن ایجاد مشکل در امر اصلاح نژاد (به دلیل طی پروسه های طولانی

مدت (سرعت بروز مشکلات ناشی از همخونی در کبک را نیز کند نموده است. با این همه بهترین راه توسعه گله مولد ، جایگزینی یا توسعه آنها توسط محصولات خود واحد است اگرچه در صورت داشتن ارتباط با واحد های همکار ، برخی تبادلات نیز میتواند مفید باشد (رعایت قرنطینه برای پرندگان جدیدالورود الزامیست).

میتوان با برنامه های ساده ، گزینش های ژنتیکی را در گله به اجرا گزارد و انتظار برخی بهبود های تولید مثلی را داشت. برای انتخاب جوجه هایی برای جایگزینی در گله مولد ، باید از تخم های قبل از رسیدن به پیک تولید این انتخاب صورت گیرد . این پرندگان معمولا قویتر ، سالمتر و مقاوم تر بوده و تخم بیشتری تولید می کنند خصوصا در گله های بزرگ این روش مشکل همخونی را به میزان زیادی کاهش میدهد. گله های کوچک (کمتر از ۲۶۰ ماده) بهتر است هر ۵ دوره یکبار برنامه ای برای وارد نمودن مولد جدید : نر جدید یا ماده جدید داشته باشند.

جدول پیشنهادی درصد پروتئین جیره

کبک	یک ماهگی	دوماهگی	سه ماهگی	مولد
	۲۸	۲۵	۲۲	۲۰

انتخاب مولد کبک:

برای ارزیابی یک گله مولد و یا هر رده سنی که به عنوان مولد نگهداری خواهد شد دو عنوان باید کنترل شوند : ارزیابی والدینی که نتاج آنها به عنوان مولد نگه داشته میشوند شامل خصوصیات همچون متوسط تعداد تخم گذاری ، درصد هچ ، سلامت ظاهری و پاک بودن از بیماری های مسری همچون مایکوپلاسما. و آنچه که خود به عنوان مولد نگه انتخاب میشود باید ، در مورد پرندگان ، دارای سلامت ظاهری و شادابی ، جوجه های یکروزه باید سرحال ، پرچنب و جوش و عاری از اختلالات ظاهری باشند. جوجه های کوچکتر ، کم تحرک تر و ضعیف تر را به اضافه آنهایی که اختلالاتی در پاها و گردن دارند را باید جدا نمود و در مورد تخم اندازه یکنواخت آنها

مورد توجه قرار گیرد. تخم‌های بارور باید یک اندازه بوده و حتی تخم‌های خیلی بزرگتر، بیشتر معیوبند تا مطلوب. تخم‌ها باید تمیز بدون لکه‌های برجسته و خون باشند. باید از مدت زمان نگهداری و شرایط نگهداری اطمینان حاصل نمود. اختلال در ایندو میتواند به کاهش ۱۰۰ درصدی جوجه درآوری منتهی شود.

تغذیه:

برای تغذیه کبک‌ها از مواد اولیه‌ای همچون دانه ذرت، گندم، جو کنجاله سویا، کلزا و... استفاده میشود. در ساخت ترکیب غذایی کبک‌ها از همان فرمول تغذیه مرغ استفاده میشود با این تفاوت که بالانس پروتئین آن در اندازه‌های بالاتری صورت میگیرد

برای آغاز تغذیه در جوجه‌های یکروزه عقاید متفاوتی وجود دارد که البته مبنای برخی نیز علمی است.

چنانچه فاصله دستگاه هچر با محل نگهداری جوجه‌ها کم باشد نیازی به استفاده از آب شکر نیست معذالک آب شکرهمچنان کاربرد قابل توجهی دارد. برخی نیز از ترکیب آب و عسل برای روز اول استفاده میکنند. در برخی منابع لاتین نیز ذکر شده که قبل از تخلیه جوجه‌های یکروزه در سالن ابتدا نوک آنها را در آب بزیند. جوجه کبک پس از تولد کیسه زرده را تا سه روز به عنوان منبع غذایی استفاده میکنند لذا برای روز اول توصیه میشود که تنها از ذرت بعنوان منبع غذایی استفاده شود.

در ارتباط با فرمول غذایی جوجه‌ها علیرغم اینکه گفته شده جیره استارتر کبک باید پروتئینی بالا داشته باشد (۲۸ درصد) به نظر میرسد جیره‌هایی با ۲۵ درصد پروتئین نیز پاسخگوی نیاز حیوان باشند.

محاسبه دوره‌های زمانی در پرورش کبک (حداقل زمان در شرایط صنعتی)

چنانچه جوجه یکروزه وارد سالن شده و نگهداری شود تا خود به تولید برسد:

۱- دوره رشد از یکروزگی تا ورود به فاز خاموشی: ۵ ماه

۲- دوره خاموشی: ۲ ماه

۳- پایان خاموشی تا شروع تخمگذاری: ۲۰ روز

۴- شروع تخمگذاری در گله تا رسیدن به سطح مناسب تولید: ۱۵ تا ۲۰ روز

۵- دوره جوجه کشی: ۲۳ تا ۲۴ روز

۶- دوره پرورش کبک گوشتی از یکروزگی: ۴ ماه

به این ترتیب گزینه های موجود جهت ورود به پرورش کبک روشن تر میشود. در اینجا مشخص میشود که چهار مسیر اصلی برای آغاز اینکار در دوره های ۵، ۱۰ و ۲۱ قرار میگیرند.

از جمله نکات جالب در این مبحث ، کاهش قیمت تخم نطفه دار در ماههای اخیر است که این قیمت نزدیک به قیمت تمام شده بوده و این امکان را فراهم میآورد که فقط با خرید تخم بارور، جوجه کبک را تولید نموده ، پرورش داده و کشتار نمود.

تأثیر نور بر تولید

اساساً مدیریت نور، وجه تمایز تولید صنعتی و سنتی است . توانایی مدیریت نور در حقیقت امکان مدیریت تولید و تنظیم تولید برای هر زمان در طول سال بوده و بسته به شرایط فارم میتواند تغییر کند. به عبارت ساده تر کبک در پاسخ به نور تولید تخم را آغاز نموده و به همین ترتیب تولید تخم را متوقف مینماید. اگرچه با توجه به اینکه کبک همچنان خصوصیات حیات وحش را در خود حفظ نموده است نور در سالن های گوشتی نیز نقش موثری در بالا بردن راندمان دارد.

سن مناسب

تعیین سن مناسب برای آغاز تخمگذاری تنها در مورد نیمچه ها مصداق دارد. بر اساس مطالعات دکتر وودارد حداقل سنی که بتوان تخمگذاری را در کبک القاء نموده و در مقابل حداکثر تولید را انتظار داشت حدود هفت ماهگی است. اگرچه در سنین پائین تر نیز امکان القاء تخمگذاری وجود دارد اما در اولین دوره تولید به سطح مورد انتظار دست نخواهیم یافت.

دوره های نوری (سیکل نوری)

بطور کلی در هر سنی کبک های مولد تحت تاثیر یکی از این شرایط نوری قرار دارند:

۱- دوره خاموشی (تولک رفتن یا پر ریزی) به مدت هشت هفته از قرار هشت ساعت روشنایی و شانزده ساعت خاموشی در هر بیست و چهار ساعت.

۲- دوره روشنایی (پاسخ به نور تحریکی) از قرار شانزده ساعت روشنایی و هشت ساعت تاریکی در روز که البته مدت زمان این دوره به شرایط متفاوتی منجمله شرایط محیطی، سن گلهو انتظار شما از درصد تولید بستگی دارد. این دوره که همان دوره تخمگذاریست میتواند از سه تا شش ماه باشد.

جدول نوری: (ترتیب سیکل نوری)

۱- پرورش جوجه از یک روزگی تا پنج ماهگی (ترجیحا بهتر است پس از سه ماهگی به تریج گله با خاموشی آشنا شده تا بعد از پنج ماهگی وارد دوره خاموشی گردد)

۲- از پنج ماهگی تا هفت ماهگی در دوره خاموشی (هشت ساعت روشنایی با شدت نور بسیار کم و شانزده ساعت خاموشی مطلق)

۳- آغاز نوردهی از انتهای هفت ماهگی (نحوه نور دهی به سه روش تجربه شده است. مناسب ترین روش: روز یک نوردهی نیم ساعت افزایش نور به اضافه پنجاه درصد افزایش شدت نور سالن، روز دوم نیم ساعت نور به اضافه مابقی شدت نور تا صد درصد، روز سوم یک ساعت افزایش نور، روز چهارم صفر، روز پنجم دو ساعت افزایش نورو منبع بعد روزی یک ساعت تا به شانزده ساعت روشنایی برسد.)

۴- در اولین مرحله تخمگذاری حداکثر بیست و سه روز بعد گله تخمگذاری را آغاز نموده و از مرتبه دوم به بعد حداکثر پانزده روز بعد گله به تخم می آید.

۵- پس از چهار ماه تخمگذاری با روزی یک ساعت کاهش نور، از ۱۶ به ۸ ساعات، روشنایی سالن کاهش می یابند.

۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی های مرسوم (به شکل اجمالی) در فرایند

تولید محصول

نظر به این که با توجه به توجیه اقتصادی، پرورش کبک به صورت صنعتی مد نظر است. لذا بایستی سیستم نور مصنوعی، خوراک فرمول شده و بستر را با مدیریت صحیح به منظور شروع تخم گذاری و تداوم تولید تخم، کنترل نمود.

اگر اطلاعات بالا مد نظر گرفته نشود هزینه های جبران ناپذیری به طرح وارد می شود که بعنوان مثال با مرگ جنین تخم ها هم هزینه مواد اولیه تلف می شود هم کلیه تجهیزات و هزینه های متحمل شده جهت عملیات جوجه کشی در دستگاه ها.

پس می توان گفت پرورش کبک با در نظر گرفتن موارد توصیه شده می تواند با روش موجود جوابگوی انتظارات سرمایه گذار باشد

۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی و سرمایه گذاری ثابت طرح

با توجه به ظرفیت واحدهای تولید در چند سال اخیر برای محصول می توان تصمیم گرفت که میزان حداقل ظرفیت اقتصادی چه مقدار باشد. میانگین ظرفیت واحدهای در حال تولید تقریباً برابر با ۱۰۰ تن در سال می باشد.

۵-۱ بررسی حجم سرمایه گذاری مورد نیاز

هزینه‌های سرمایه گذاری ثابت طرح مشتمل بر هزینه‌هایی است که صرف ایجاد یک واحد صنعتی می‌گردد که عبارتند از:

- زمین
- محوطه سازی
- ساختمانهای تولیدی و اداری
- ماشین آلات و تجهیزات
- تاسیسات عمومی
- اثاثیه و تجهیزات اداری
- ماشین آلات حمل و نقل درون / برون کارگاهی
- هزینه های قبل از بهره برداری
- هزینه‌های پیش بینی نشده

هزینه‌های فوق الذکر این طرح در جدول ذیل گنجانده شده است و اعداد موجود به تفصیل در ادامه ارائه میگردد:

جدول هزینه های ثابت

شرح	مبلغ (میلیون ریال)
زمین	۱۸۰۰
ساختمان	۱۱۷
محوطه سازی	۵۱۶۰
ماشین آلات و تجهیزات	۱۹۳۸
تاسیسات	۱۱۵۴
وسایل حمل و نقل	۵۹
اثاثه اداری	۴۸۸
۵ درصد پیش بینی نشده	۱۵
جمع کل هزینه های سرمایه ای	۱۱۶۹۹
هزینه های قبل از بهره برداری	۱۲۵
جمع کل سرمایه ثابت طرح	۱۱۸۲۴

۵-۱-۱. زمین

شرح	مساحت (متر مربع)	قیمت واحد (ریال)	قیمت کل (میلیون ریال)
زمین	۳۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	۱۸۰۰

۵-۱-۲. محوطه سازی

جدول هزینه های محوطه سازی

شرح کار	مقدار کار	واحد	قیمت واحد (ریال)	کل هزینه (میلیون ریال)
خاکبرداری در زمین سخت با بلدوزر و حمل تا ۲۰ متری	۱۵۰۰	مترمکعب	۲۰۰۰۰	۳۰
خاکبرداری در زمین نرم با بلدوزر و حمل تا ۲۰ متری	۵۰۰	مترمکعب	۱۴۰۰۰	۷
کرسی چینی	۴۵۰	مترمکعب	۵۰۰۰۰	۲۲.۵
خاکریزی و حمل خاک در محل از فاصله ۱۰ کیلومتری جهت کرسی چینی	۵۰۰	مترمکعب	۸۰۰۰	۴
ماسه بادی و تهیه آن در محل جهت خاکریزی	۲۰۰۰	مترمکعب	۵۰۰۰	۱۰
پخش و تسطیح ماسه و خاک در محل	۲۰۰۰	مترمکعب	۸۰۰۰	۱۶

۳	۳۰۰۰	مترمکعب	۱۰۰۰	رگلاژ و پروفیله کردن سطح تراشه های زمینی
۱۵.۶۰	۱۳۰۰۰۰	مترمکعب	۱۲۰	شن ریزی محوطه
۳.۵	۵۰۰۰۰	متر مربع	۷۰	فضای سبز و روشنایی
۱۱۷.۱۸	جمع کل			

۵-۱-۳. ساختمان

جدول هزینه های ساختمان سازی

شرح	نوع ساختمان	مساحت (متر مربع)	قیمت واحد (ریال)	کل هزینه (میلیون ریال)
سالن جوجه کشی	سوله فلزی	۱۴۰	۳۰۶۰۰۰۰	۴۲۸.۴
سالن های کبک مادر	سوله فلزی	۲۶۰	۳۰۶۰۰۰۰	۷۹۵.۶
سالن پرورش جوجه	سوله فلزی	۳۰۰	۳۰۶۰۰۰۰	۹۱۸
سالن پرورش نیمچه	سوله فلزی	۲۰۰	۳۰۶۰۰۰۰	۶۱۲
سالن پرورش کبک گوشتی	سوله فلزی	۲۵۰	۳۰۶۰۰۰۰	۷۶۵
سالن کشتار	سوله فلزی	۷۰	۳۰۶۰۰۰۰	۲۱۴.۲
سالن بسته بندی	سوله فلزی	۳۰	۳۰۶۰۰۰۰	۹۱.۸
تونل انجماد و سردخانه	سوله فلزی	۳۰	۳۰۶۰۰۰۰	۹۱.۸
محل دپوی کود	سوله فلزی	۴۰	۳۰۶۰۰۰۰	۱۲۲.۴
موتور خانه	سوله فلزی	۱۵	۳۰۶۰۰۰۰	۴۵.۹
حوضچه ضد عفونی	استخر	۲۵	۱۰۰۰۰۰۰	۲۵
انبارها	سوله فلزی	۳۰۰	۳۰۶۰۰۰۰	۹۱۸
ساختمان اداری و مدیریت	نیم طبقه	۱۱۰	۱۲۰۰۰۰۰	۱۳۲
جمع ساختمان		۱۷۷۰		۵۱۶۰.۱

۵-۱-۴. ماشین آلات و تجهیزات

جدول هزینه های ماشین آلات و تجهیزات آزمایشگاه

ردیف	نام ماشین آلات و تجهیزات و مشخصات فنی	تعداد	قیمت واحد (میلیون ریال)	قیمت کل (میلیون ریال)
۱	قفس پرورش جوجه کبک	۱	۱۸۷	۱۸۷
۲	قفس پرورش نیمچه کبک	۲	۱۲۴	۲۴۸
۳	قفس پرورش کبک گوشتی	۳	۱۵۰	۴۵۰
۴	دستگاه ستر و هچر	۱	۴۵۰	۴۵۰
۵	شانها و راکهای انتقال تخم	۱	۳۶	۳۶
۶	آسیاب و میکسر سه تنی	۱	۱۰۰	۱۰۰
۷	دستگاه پرکن	۲	۹	۱۸
۸	دستگاه سلفون و بسته بندی	۱	۵۰	۵۰
۹	شعله افکن و سمپاش	۱	۱۶	۱۶
۱۰	آبخوری	۱	۲۷	۲۷
۱۱	دانخوری	۱	۳۰	۳۰
۱۲	تجهیزات کشتارگاهی	۱	۳۰۰	۳۰۰
۱۳	تجهیزات کوره لاشه سوز	۱	۲۰	۲۰
۱۴	قفسهای حمل کبک و جوجه	۱	۶	۶
	جمع کل ماشین آلات مورد نیاز			۱۹۳۸

۵-۱-۵. تاسیسات

جدول هزینه های تاسیسات

عنوان	مشخصات فنی	قیمت (میلیون ریال)
انشعاب برق	۷۵۰ کیلو وات	۳۰۰
ارتفاع برق		۱۵
تابلو برق و ترانس و خرید کابل مربوط		۱۰
انشعاب آب		۲۵
شبکه انتقال و توزیع آب و انتقال فاضلاب	در داخل کارخانه	۱۰۰
حق ارتفاع و انشعاب تلفن و مخابرات	۳ خط	۵
مخرن آب	۱۰۰۰۰ لیتری	۳۰
کپسولهای گاز	۵۰ کیلویی ۲۰ عدد	۴۰
تاسیسات گرمایشی و سرمایشی	کولر و بخاری صنعتی	۴۰
اطفا حریق	۱۰ کپسول اطفای حریق	۱۲
جمع کل		۵۷۷

۵-۱-۶. وسایل حمل و نقل

جدول هزینه های وسایل حمل و نقل

شرح وسایل	کشور سازنده	تعداد	قیمت واحد (میلیون ریال)	قیمت کل (میلیون ریال)
زامیاد انژکتوری	ایران	۲	۱۴۰	۲۸۰
خودرو سواری	ایران	۱	۱۲۰	۱۲۰
خاور قفس دار	ایران	۱	۴۵۰	۴۵۰
جمع کل				۸۵۰

۵-۱-۷. لوازم اداری

جدول هزینه های اثاثه اداری

شرح	هزینه (میلیون ریال)
میز، کمد ، فایل و صندلی	۱۵
کامپیوتر و لوازم جانبی ۳ سری	۱۹
یخچال و سایر لوازم آشپزخانه	۱۵
دستگاه تلفن و فکس و پرینتر ۲ سری	۱۰
جمع	۵۹

۵-۱-۸. هزینه های قبل از بهره برداری

جدول هزینه های قبل از بهره برداری

شرح	مبلغ (میلیون ریال)
هزینه های تهیه طرح، مشاوره، اخذ مجوز، حق ثبت قراردادهای بانکی	۱۰
هزینه آموزش پرسنل (۲٪ کل حقوق سالانه)	۱۵
هزینه های راه اندازی و تولید آزمایشی	۱۱۰
جمع کل	۱۳۵

۶- بررسی مواد اولیه عمده مورد نیاز

برای برآورد هزینه دان مهمترین مساله دانستن ضریب تبدیل است . ضریب تبدیل یعنی میزان دانی که مصرف میشود تا یک کیلو گوشت تولید گردد . به صورت تئوری با مصرف هفت کیلو دان یک کیلو گوشت کبک تولید میگردد که در عمل از پنج تا بیست درصد دور ریز دان را نیز باید به آن افزود . تعویض به موقع دانخوری ها بر اساس سن و استفاده از لبه های یک سانتی متری دو نکته موثر در کاهش پرت دان هستند

جدول مواد اولیه عمده مورد نیاز

ردیف	نام مواد اولیه	مصرف سالیانه	واحد	قیمت واحد (ریال)	قیمت کل (میلیون ریال)	محل تامین
مواد اولیه عمده مورد نیاز جهت تولید ۱۰۰ تن در سال گوشت کبک						
۱	دان	۷۰۰	تن	۴۳۰۰	۳۰۱۰	داخلی
۲	بسته بندی	۱	تن	۲۱۰۰	۲	داخلی
جمع کل هزینه های مواد اولیه عمده						۳۰۱۲

۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح

برای پیشنهاد مناطق مناسب در جهت اجرای هر طرح توجه به نکات و موارد زیر ضروری است:

- دسترسی به تامین مواد اولیه از لحاظ جغرافیایی و ارتباطی
- دسترسی به بازارهای فروش داخلی و خارجی
- امکانات زیر بنایی مناسب اعم از مهیا بودن بسترهای انرژی، راههای ارتباطی (زمینی، هوایی و دریایی) و مخابراتی
- حمایت‌های دولتی و معافیت‌های گمرکی در مناطق خاص کشور

بر اساس اطلاعات موجود در آمارنامه های سازمان جهاد کشاورزی و محیط زیست در نظر گرفتن ماهیت مواد اولیه مصرفی و اهمیت استقرار واحد تولیدی در نزدیکی منابع تامین مواد اولیه استانهای آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، کردستان، مازندران، گیلان، اردبیل، گلستان، خراسان شمالی، خراسان رضوی، و فارس به عنوان مناطق مناسب پیشنهاد میشوند.

۸- وضعیت تامین نیروی انسانی و تعداد اشتغال

هزینه های حقوق و دستمزد از جمله مهمترین بخش هزینه های تولید است. در کشورهای جهان سوم این امر به نفع تولید کننده می باشد که هزینه نیروی انسانی بر خلاف کشور های توسعه یافته بسیار پایین است. نیروی انسانی در این آواخر در بندهایی از قوانین و سیاستهای دولتی مورد توجه قرار گرفته اما تا جایگاه ویژه خود فاصله ای بس طولانی دارد. بیشترین موردی در اینجا قصد به اشاره شده هزینه های سالیانه حقوق و دستمزد است که بر اساس ۱۶.۷۴ ماه در سال در نظر گرفته شده است و تعداد ۱۵ نفر نیروی انسانی در دو شیفت ۸ ساعته در ۲۷۰ روز مفید کاری از نکات برآورد شده مهم، جهت ملاحظه است.

جدول حقوق و دستمزد

ردیف	نیروی انسانی	تخصص و تحصیلات	تعداد	متوسط حقوق ماهیانه (ریال)	حقوق سالیانه (میلیون ریال)
کادر اداری					
۱	مدیریت	تجربه مرتبط	۱	۵۰۰۰۰۰۰	۷۰.۰۰
۲	مسول اداری و حسابداری	کارشناس	۱	۳۷۰۰۰۰۰	۵۱.۸۰
۳	نگهبان و خدمات	باسواد	۱	۳۰۰۰۰۰۰	۴۲.۰۰
کادر تولید					
۱	کارشناس تولید	کارشناس صنایع غذایی	۱	۴۰۰۰۰۰۰	۵۶.۰۰
۲	کارگر ماهر	دیپلم و پایینتر	۳	۳۵۰۰۰۰۰	۱۴۷.۰۰
۳	کارگر غیر ماهر	دیپلم و پایینتر	۵	۳۰۰۰۰۰۰	۲۱۰.۰۰
۵۷۶.۸۰	جمع حقوق و دستمزد سالیانه کارکنان بر اساس ۱۴ ماه در سال				
۵.۱۱	۲۳ درصد حق بیمه کارکنان				
۶.۶۰	هزینه رفت و آمد کارکنان (هر نفر ۶۰۰ هزار ریال)				
۳.۳۰	هزینه لباس کار پرسنل تولید (هر نفر ۳۰۰ هزار ریال)				
۷۳۹.۶۵	جمع کل حقوق و مزایای سالیانه (م.ر)				

۹- بررسی وضعیت انرژی و امکانات مخابراتی و ارتباطی مورد نیاز

بررسی هزینه های انرژی شامل آب، برق و سوخت مورد نیاز کارخانه طبق روند زیر خواهد بود:

آب مورد نیاز:

- در بخش پرورش و ماشین آلات:

میزان آب مصرفی برای فرایند محصولات، شستشوی ماشین آلات و تقریباً برابر ۱۰۰ متر مکعب در روز خواهد بود که میزان آن در اینجا با توجه به میزان روزهای کاری در سال ۲۷۰۰۰ متر مکعب خواهد بود.

- آبپاشی فضای سبز:

با توجه به اینکه میزان متراژ فضای سبز که تقریباً ۱۵ درصد کل زمین خواهد بود و کل زمین مربوط یک واحد تولیدی انواع شکلات است پس زمین درخواستی حداقل باید به میزان یک هزار مترمربع بوده که فضای سبز آن ۱۵۰ متر مربع می باشد و استاندارد ۰/۰۰۱۵ مترمکعب در روز میزان مصرف آب برای مصارف محوطه و فضای سبز می باشد. که سالیانه این چنین محاسبه می شود:

$$۶۱ \text{ مترمکعب در سال} = ۲۷۰ * ۱۵۰ * ۰/۰۰۱۵ = \text{میزان آب مصرفی برای فضای سبز}$$

- سایر موارد پیش بینی نشده برابر با ۵ درصد موارد فوق که در کل طبق جدول زیر تعیین می گردد:

میزان برآورد آب مصرفی سالیانه طرح

ردیف	بخش مورد نیاز	میزان مصرف (مترمکعب)
۱	پرورش و ماشین آلات	۲۷۰۰۰
۲	فضای سبز	۶۱
۳	پیش بینی نشده (۵٪ موارد فوق)	۱۳۵۳
جمع کل آب مورد نیاز		۲۸۴۱۴
قیمت واحد (ریال)		۲۰۰۰
قیمت کل (م.ریال)		۵۶.۸۲

سایر هزینه های انرژی به صورت جدول در زیر آمده است:

جدول هزینه های انرژی سالیانه طرح

شرح	واحد	مصرف روزانه	مصرف سالانه	قیمت واحد (ریال)	کل هزینه (میلیون ریال)
آب مصرفی	متر مکعب	۱۰۵	۲۸۴۱۴	۲۰۰۰	۵۶۸۲
برق مصرفی	کیلو وات	۷۰۰	۱۵۱۲۰۰۰	۴۵۰	۶۸۰.۴
گاز	متر مکعب	۵۰۰	۱۳۵۰۰۰	۲۰۰	۲۷.۰۰
گازوییل	لیتر	۶۰۰	۱۶۲۰۰۰	۵۰۰	۸۱.۰۰
بنزین	لیتر	۱۵	۴۰۵۰	۱۵۰۰	۶.۰۸
جمع کل					۲۶۴.۵

در بحث ارتباطات جغرافیایی با توجه به استانهای پیشنهادی می توان توان بالقوه منطقه غرب کشور را برای صادرات از طریق زمینی و هوایی مورد توجه قرار داد. با توجه به آمار واردات و صادرات کشورهای همسایه که در بخش ۲ به آن پرداخته شد کشور عراق بیشترین میزان سهم تبادل کالا را به خود اختصاص داده است که روند رو به رشد آن نیز برای قابل توجه است. گرچه هم اکنون زیرساختهای امکان تبادل زمینی و هوایی ضعف دارد اما سیاستهای دولت مبنی بر رشد آن در استراتژیهای کلی کشور نوید آینده ای روشن را می دهد.

هزینه های ارتباطی طرح شامل هزینه های انتفاع و انشعاب تلفن و سیستمهای شبکه ای کامپیوتری خواهد بود با توجه به اهمیت تبادل اطلاعات و کاربرد IT در صنعت کشور لازم است در شهرکهای صنعتی کشور زیرساختهایی در جهت بنیاد شبکه اینترنت با هدف یکپارچگی تبادل اطلاعات درون و برون سازمانی پایه گذاری و شروع به احداث شود. آنچه امروزه در کشورهای صنعتی اتفاق افتاده است اتحاد و یکپارچگی اطلاعات

و وضوح و روانی تبادل آن در تمامی زنجیره و شبکه تولیدی آنها است که امید است مورد توجه مسوولان محترم قرار گیرد.

در زیر به برخی هزینه های ارتباطی مورد نیاز خواهیم پرداخت.

جدول امکانات ارتباطی و مخابراتی مورد نیاز

عنوان	مشخصات فنی	قیمت (میلیون ریال)
انشعاب و انتفاع تلفن	۵ خط	۱۵
دستگاههای تلفن، فکس و سنترال و سیم کشی داخلی		۵۰
امکانات و تجهیزات شبکه	شبکه داخلی کارخانه و کامپیوترهای مربوط	۱۰۰
امکانات اینترنت پرسرعت	حق اشتراک و مودم بیسیم ADSL و یا Wimax	۲۰
سایر تجهیزات ارتباطاتی		۲۰
جمع هزینه های ارتباطی و مخابراتی		۲۰۵

۱۰- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازرگانی

معاون وزیر جهاد کشاورزی در امور دام گفت: با اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها ۱۳ هزار میلیارد ریال اعتبار در قالب بسته های حمایتی به بخش دام و طیور اختصاص یافت، این رقم طی پنج سال به منظور اجرای طرحهای بهینه سازی مصرف سوخت واحدهای تولیدی دام و طیور هزینه خواهد شد. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت، سعادت الله عباسی، معاون وزیر جهاد کشاورزی در امور دام، در گردهمایی تشکلهای بخش کشاورزی خراسان شمالی اظهار داشت: این رقم طی پنج سال به منظور اجرای طرحهای بهینه سازی مصرف سوخت واحدهای تولیدی دام و طیور هزینه خواهد شد. وی افزود: این اعتبار برای ۱۷ هزار و ۵۰۰ واحد مرغداری و ۱۰ هزار واحد گاوداری بالای ۲۰ راسی مصوب شده است.

این مسوول تعداد واحدهای مرغداری کشور را ۲۰ هزار واحد ذکر کرد و افزود: از مجموع این تعداد دو هزار واحد مرغداری تخمگذار و گوشتی در مصرف سوخت تا ۹۰ درصد بهینه سازی کرده اند که حدود ۲۰ درصد مرغداریه‌ها را دربرمی گیرند.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به اجرای دو طرح دیگر با هدف کاهش هزینه ها و افزایش تولید در امور دام گفت: در این قالب واحدهای مرغداری می توانند تا سقف ۵۵۰ میلیون ریال و گاوداریها تا ۳۰۰ میلیون ریال از اعتبارات ویژه با بازپرداخت پنجساله استفاده کنند.

عباسی افزود: همچنین تولیدکنندگان می توانند تا ۳۰ درصد از اعتبار مورد نیاز خود را در قالب تسهیلات از صندوق حمایت از سرمایه گذاران دریافت کنند.

وی با بیا اینکه از زمان اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها میزان میزان جوجه ریزی کاهش نداشته گفت: در دیماه پارسال ۸۳ میلیون جوجه یکروزه تولید شده بود که این رقم در دیماه امسال به ۸۹ میلیون قطعه رسیده است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی در امور دام به اقدامات حمایتی دولت از این بخش اشاره کرد و گفت: دولت تصویب کرد که یک میلیون تن گندم و نیز ۴۰۰ هزار تن جو با قیمت مصوب در اختیار تولیدکنندگان قرار گیرد.

۱۱- تجزیه و تحلیل و ارایه جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای

جدید

با توجه به امیدواری و اهمیت دادن دولت به رشد صنعت دامپروری مخصوصاً در بخش طیور و پتانسیل بالای این طرح برای استفاده بیشتر مردم از میوه جات در سبد غذایی آنان این محصول می‌تواند جایگاه ویژه و منحصر بفردی تا چند سال آینده در کشور داشته باشد. تنها بحث استراتژیک این محصول کبفیت و ماندگاری آن است که وابسته به عوامل متعددی خواهد بود از جمله:

❖ در دسترس قرارگرفتن محصول با توجه به عمر کم میوه های استفاده شده

❖ حمل و نقل با برنامه ریزی و سریع

❖ مدیریت لجستیک قوی در جریان مواد درون کارخانه ای و برون کارخانه ای

استفاده از تولید ناب در استراتژی تولید . دلیل پیشنهاد این استراتژی دسترسی به مواد اولیه و وجود بازار گوشت در سرتاسر ایران به صورت چهار فصل و با تکیه بر منطقه آب و هوایی کشور که می‌توان با فراهم نمودن بازار محصول و تقاضای واقعی همواره سطح موجودی را در حدی نگه داشت که محصول نهایی انبار نشده و ریسک کنترل و تامین بحرانی نشوند. زیرا این محصولات بسیار سریع خاصیت غذایی خود را از دست می‌دهند.

منابع و مراجع :

۱. سیستم TIS (سیستم اطلاعات تجارت خارجی) سازمان توسعه تجارت ایران بر مبنای آمار گمرک ج.ا.ایران
۲. موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، استانداردهای ملی
۳. وزارت صنایع و معادن
۴. شبکه خبری صنایع غذایی ایران (فودنا)
۵. وزارت جهاد کشاورزی
۶. پایگاه اقتصاد ایران